

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

BENEDEK MIHÁLY alezredes

Segédszerkesztő:

Dr. BÁNYAI LÁSZLÓ százados

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

csekk száma:

25.342.

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen.

Hőseinkért.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága Szent István napján a következő kéziratot intézte Magyarország miniszterelnökéhez:

Kedves Kállay! A magyar nemzet létéért vívott harcának nehéz napjaiban meleg szeretettel fordulok azok felé, akik a honfiúi kötelességek áldozatos teljesítésében példát mutattak s ébren tartják a vitézség erényét.

Bensőségesen átérzett óhajom, de szilárd elhatározásom is, hogy a most folyó háborúban kimagasló érdemeket szerzett honvédharcosok, valamint a közrendészeti szerveknek kiemelkedően hősi magatartást tanúsító tagjai, az áldozatkész vitézség erkölcsi elismerését jelentő kitüntetésük mellett, példaadó magatartásuknak megfelelő külön elismerésben is részesüljenek. Illő, hogy számukra a harc megpróbáltatásai és áldozatai után a békés jövő jobb létfeltételei késedelem nélkül s előnyt nyújtó különleges elbánással biztosíttassanak.

Ennek a célnak megvalósulását különösen földjuttatásával óhajtom előmozdítani, elsősorban a már eddig is eredményes multa visszatekintő vitézi intézmény keretei között. De biztosítani kívánom boldogulásukat más élethivatásokban, illetve az életfenntartó munka egyéb útjain is, hogy minél eredményesebben és példaadóbban állhassák meg helyüket a nemzet életében. Ezért késedelem nélkül és minél nagyobb mértékben lehetővé kell tenni számukra — ha a megszabott előfeltételeknek egyébként megfelelnek — a kincstári és egyéb hasznosító jogosítványok vagy engedélyek elnyerését, a közszolgálati pályákon való elhelyezkedést, valamint az önálló életpálya megteremtéséhez szükséges anyagi segítséget.

Ugyanígy előnyt s különleges elbánást kívánok biztosítani a jelenlegi háborúban kimagasló kitüntetésben részesült özvegyének, illetőleg leszármazójának is, ha maga a kitüntetett hősi halála, vagy életének utóbb más módon való elvesztése folytán a kitüntetéshez járuló külön elismerésben már nem részesülhetett.

Különösen fontosnak tartom, hogy — a vitézség erényének ébrentartása és továbbfejlesztése érdekében — előmozdíttassék annak a lehetősége is, hogy a kitüntetett részére külön elismerésként juttatott jogosítvány vagy engedély a törvényes feltételeknek megfelelő utód számára is biztosítva legyen.

Örömmre szolgálna a kérdésnek a lehetőség szerint olyan megoldása, amely az összes ilyen juttatások tekintetében — a törvényben megszabott közigazgatási eljárás után — közreműködést biztosítana a nemzeti összefogást és a harci erények ápolását testületi szellemben ébren tartó Országos Vitézi Szék részére is.

Felhívom, hogy ezeknek az irányelveknek megvalósítása végett a szükséges intézkedéseket sürgősen tegye meg.

Kelt Gödöllőn, 1943. évi augusztus 20. napján.

Horthy s. k.

Kállay Miklós s. k.

Hódolattal és hálattal szívvel fogadja a katonanemzet Legfelsőbb Hadurának ezt a gondoskodó szeretetét. Akaratában az egész nemzet óhaja nyilvánul meg, mert a magyar első helyre mindig hőseit állította, aszerint mérte az emberi értéket s a lelki nagyságot. Igazi nemességnek is azt tartotta mindig, amelyet véren és vitézségen szerzett a gazdája. Ősi sugallat ez, az évezredek harcokban acéllá keményedett lélek iratlan törvénye és az a biztos tudat, hogy egyedülvalóságában csak a vitézség erénye tarthatja meg.

Ennek a hazának az ára mindig a legnagyobb volt a világon: haláltmegvető vitézség, örökös vérhullatás s az öröknek állandó szembefeszítése sokszorosan nagyobb erőkkal. De ezt az árat mindig megfizettük s ezért lettünk a népek legvihart-állóbbja, úgy, hogy elvérezve, felére fogyva és lerongyolódva is elhárítottuk az évszázadok egymásutánjában reánk zúduló viharokat.

Ezért becsüli meg a magyar jobban a hőseit, mint bármely más nemzet. A magyar tudja, hogy jövőjét egyedül a hősei jelentik.

Mi csendőrök külön is mélységes hálával fordulunk Legfelsőbb Hadurunk felé, aki nem feledkezett meg testületünk hőseiről sem. Atyai szeretete hatalmas erőforrásunk a nemzet biztonságáért és nyugalmaért folytatott, megalkuvást nem ismerő harcunkban.

A falu bűnözőiről és leküzdésükről.

Irta: nemes simonyi és varsányi SIMONYI JÓZSEF alezredes.

Cikkem keretében a társadalom s közelebbiről a falu ama egyéneire és a velük szembeni védekezésre hívom fel bajtársaim figyelmét, akik örökösen veszélyeztetik a vagyonbiztonságot s temérdek kárt és bosszúságot okoznak a gazdaembernek. Ezeknek egy része beszivárog a városokba, de a többi kitart a falu és a vidék mellett. A városba húzódott rész is visszatér időnkint a faluba s ott hasznosítja a városban tanult fogásokat, szűkebb otthonában pedig ezenkívül helyi és személyi ismereteit is.

Kiss Lajos nyiregyházi múzeumigazgató, kiváló néprajztudós „A szegény ember élete” című könyvében így ír ezekről a „jófajtákról”:

„A városba törekszenek, hogy kedvük szerint duhajkodhassanak. Az ilyeneknek nem kopik a körmük a dologban.

Kocsmatöltelékek lesznek, akiknek a mulatozáson jár az eszük, meg a lányokon, de az olyanokon, akik kétszer nyúltak a szentöltvizebe, azokkal viháncolnak egész este. Nappal azután otthon lustálkodnak, alszanak. Éjszaka virágnak, mint a tők.

A mulatozás pedig pénzbe kerül, amit úgy szerzik meg, hogy a máséból dézsmálkodnak. Éjszaka

virrad az ilyeneknek, tyúkot, libát, birkát lopnak, miért aztán a kutyalyukba (tömlőc) kerülnek. Sok bajuk van a hatósággal. Boltot feltörnek, hombárt fűrnak, házfalát kiássák, pulykát, sonkát lopnak. Elcsukják őket, ahol nem hogy megjavulnának, hanem úgy gondolkoznak, hogy az elveszett zsákmányt majd kikeresik, ha a ködös éjszakák bejönnek. Ha télire jönnek ki a börtönből, mivel ilyenkor nincs munkaalkalom, újra lopnak. A jóféle cimboraság a jégre viszi a legtöbbet. Rosszban törik a fejüket örökösen, beléjük rögződik a másé eltulajdonítása: lopós embőr lesz belőlük. Ha az apa sem különb a fiánál, együtt vétkeznek, együtt is bűnhődnek. A börtönben töltik el életük egy részét, ahol nemhogy magukba szállnának, hanem hasonlókkal érintkezve, újabb gonosz tetten járatták eszüket, mert az ilyen huncut embernek kutyazsírral van megkenve a félvége.”

Igy jellemzi a jeles néprajztudós őket, nagyszerűen megrajzolva a szokásos büntetéseket ama válfaját, mely főleg a gazdátársadalom kártevője.

Ezek azok a jómadarak, akik tevékenységükkel gyakran foglalkoztatják az őrsöket. Túlnyomórészt nekik állandó lakhelye van s mivel sokszor jutnak csendőrkézzre, csakhamar ismertekké válnak, szemmel tartják őket. Ezért aztán a szomszédos, vagy a távolabbi őrskörleteket is meg-meglátogatják, érzékeny kárt okozva a gazdáknak és fáradságos, sokszor hosszadalmas munkát az őrsöknek. Kézrekerülésük után hosszabb-rövidebb ideig lakat alá kerülnek, de

Marusa.

Irta: dr. CZEGLÉDI JÓZSEF főhadnagy.

Azt hittem, már elfelejtettem fájdalmas szép arcát. Tegnap aztán felkeresett a zászlóaljunk volt írnoke. Elbeszélgettünk galíciai élményeinkről és ez a beszélgetésünk felkavarta bennem a szunnyadozó emlékeket.

— Emlékszik-e főhadnagy úr Marusára? Arra a bánatos szemű ukrán lányra?

— Marusa? Bánatos szem? Istenem, de sok is van ezekből Galiciában!

Marusa tanítónő volt. Képesítését még a lengyel uralom alatt szerezte. Hogy az oroszok elmentek, a megalakuló ukrán közigazgatásnál vállalt irodai munkát. A községházán találkoztam vele gyakran.

Este, munka végeztével a zászlóaljparancsnokság előtt vitt el az útja. Ment haza szüleihez, nagyon egyedül, magárahagyottan. Azok tudnak így egyedül járni, akiket csak az emlékezés és a gond kísér.

Kiszóltam ilyenkor neki az ablakon. Megvárt. Hazakísértem. Megkísértem útközben felvidítani. Nem sikerült ez teljesen sohasem.

Hogy hogyan társalogtunk? Ő nem tudott magyarul, én meg nem tudtam ukránul. Valami keveset németül beszélt, így nagynehezen megértettük egymást.

Szívesebben beszélgettünk azonban a dalok nyelvén. Ő megtanított engem ukrán dalokra. Én meg megtanítottam őt magyar nótákra. Ez tetszett neki.

Kinn jártunk már ekkor a község határában. Ott laktak a szülei egy tanyaszerű, egyedül álló kicsi faházban.

Szűk, vízmosásszerű földút vezetett fel hozzájuk. Kétoldalt sűrű kőkenyibokor szegélyezte.

Nem találkoztunk soha senkivel. Olykor megrezent a hátunk mögött a bokor. Kormos volt, a tisztilegényem. Marusának ez nem tűnt fel. Én azonban tudtam, hogy már megint ő lopakodik utánam.

— Ne menjen el olyan messzire este egyedül a főhadnagy úr — óvatoskodott esténként, mikor elbeszélgettem vele otthon. Ez a leány még a szeméről sem néz ki jól. Előbb-utóbb csak elteteti láb alól a főhadnagy urat.

— Elmegeyek, János, hiába nem tetszik. Te pedig eridj haza és aludd ki magad — nyugtattam meg ilyenkor.

Úgy is tett, mintha hazamenne. Nem ment soha haza. Zsebrevágta otthonhagyott pisztolyomat és úgy ólálkodott utánam. Nem engedett belőle, hogy engem előbb-utóbb eltesznek láb alól az ukránok. Hogy órá még igen nagy szükség lesz.

És jött szorgalmasan. Inkább érezni lehetett, mint látni, hogy ott van.

Az úttól jobbra egy rozstáblán kellett átmenni Marusáék házához, kitaposott gyalogúton. A rosz éppen virágzott és bepermetezte hulló szirmaival a ruhánkat.

A rozstábla szélén kezdődött a Marusáék kertje. Körül sövénykerítés, belül almafák. Középen egy öreg diófa, felét éppen úgy lesodorta a villám, mint a mienket otthon, Füzesabonyban. A diófa mellett

kiszabadulva, ismét ott folytatják, ahol abbahagyták a különbséggel, hogy mindig ravaszabbak, óvatosabbak, kitanultabbak lesznek.

Az ellenük való védekezés tehát alapos felkészültséget és szervezettséget kíván.

Mindenekelőtt fogásaikat és fortélyaikat kell a csendőrnek megismernie, mert enélkül csak sötétben tapogatózik a nyomozásoknál. Ezekre nézve bőséges és igen tanulságos leírásokat találhatunk a *Csendőrségi Lapokban*, melyeket sem a fiatalabb, sem az idősebb bajtársak nem nélkülözhetnek, ha a siker reményében akarják felvenni a harcot a bűnözőkkel.

Szervezettségünk is megvan és jól működik, de ennek minél tökéletesebb kihasználására szeretném felhívni a csendőrök figyelmét.

A gazdaember kártevői: a sikkasztók, szélhámosok, zsarolók, csalók, valamint a tolvajok nagy serege, különböző csoportokban vannak nyilvántartva a csendőrség központi bűnügyi nyilvántartásában és számuk kb. 40.000 körül mozog. A tolvajok például: a tettes személye, az elkövetés helye és módja, valamint a lopott tárgy mineműsége szerint mintegy 40 csoportra felosztva szerepelnek. Eszerint tehát elkövetési módszereik is ismeretesek, mert nyilván vannak tartva.

Ha ezek után figyelembe vesszük még azt is, hogy a bűnözők a megszokott elkövetési módszereiktől csak ritkán térnek el, nem lehet kétséges ennek a tekintélyes nyilvántartási anyagnak az értéke.

rozzant öreg faház, pislákoló vörös fény szűrődik ki az ablakán.

Petróleumlámpa égett a konyhában, ahova beléptünk. Gyenge fényénél varrogatott Marusa édesanyja: egy őszbecsavarodott, megrokkant öregasszony. Kedvesen fogadott, mosoly azonban nem jelent meg az arcán. Minek is mosolygott volna?

Kérdeztem Marusát az édesapja felől. Bevezetett a belső szobába és rámutatott egy képre, az édesapja képére.

— Elvitték az oroszok — mondta bánatos egykedvűséggel. Mintha csak a szomszédba ment volna, elbeszélgetni egy kicsit.

Pedig ki tudja, hol alussza már örök álmát, vagy melyik munkatáborban eszi a kényszermunka keserű kenyerét?

A halált itthon csak a temetkezési vállalatok veszik ilyen természetes dolognak, mint ezek az ukránok.

— Muszkáli zábráli (elvitték a muszkák), — hallja az ember lépten-nyomon. Alig van család, ahol ne mondanák valamelyik családtagról.

Hogy hol van az a sok-sok millió ukrán, azt csak a jó Isten tudja. De meghengerelhette az élet ezt a népet, ha evvel a beletörődött nyugalommal tudja kimondani ezt a két szót.

Az elszenvedett sok-sok győtrelem valahogy közelebb hozta hozzám ezt a népet.

— A főhadnagy úr még megjárja ezekkel a csueszokkal, ha így megbízik bennük — mondta ott-hon Kormos, a legényem.

— Nem ártanak ezek a munkában összetöpreődött falusi emberek senkinek a világon — vála-

Lássuk, miként válik ez a papíron lévő holt anyag élő értéké s ki és hogyan válhatik részesévé.

A bűncselekmény helyszíne beszél, tanítja a nyomozást. Adatot ad, melyet fel kell kutatni s azután ki kell értékelni. Ezt a csendőr végzi s alapos munkáján múlik a nyomozás sikere. Minden olyan nyomozás esetében, melynek körülményei tisztázatlanok, célszerű már a nyomozás megindításakor a csendőrség hírközpontjához *nyomozati bejelentést* küldeni, mert előre sohasem lehet tudni, hogy ez a bejelentés mikor és milyen módon válik a nyomozás hasznára.

A *nyomozati bejelentésben* tárgyalni kell a bűncselekmény elkövetési körülményeit (hely, idő, mód, sértettek), a gyanúsított személyére vonatkozó ismert adatokat, végül a helyszínen talált vagy onnan elvitt bűnjelkeket egyenként és részletesen leírva.

A *nyomozati bejelentésnek* tehát a helyszínen összegyűjtött és „azonosításra alkalmas” adatokat kell tartalmaznia. Nagy súlyt kell erre fektetni és igen gondosan végezni, mert enélkül értéktelen a bejelentés. Nem a szép mese fontos tehát, hanem egyedül az azonosításra alkalmas adatok. A hírközpont ezekre kíváncsi, mert csakis ezek értékesíthetők.

A beérkezett *nyomozati bejelentés* rövid és azonosításra alkalmas kivonata még aznap megjelenik a „Nyomozati Értesítő”-ben. Két napon belül az ország valamennyi csendőrőre és rendőrkapitányságra tudomást szerez róla.

szoltam. Ilyenkor belépett képzeletem világába Marusa édesanyja.

Belépett, mint amikor kettesben üldögéltünk Marusával öreg díványukon. Aggódó tekintetét körülhordozta a szobában. Tett-vett valamit. Majd kikiment ismét. Varrogatott tovább a konyhában.

Marusa édesapja képe mellett volt egy másik kép is felakasztva a falon. Egy széles csontú, szikár ukrán fiatalember képe. Meg se kérdeztem kicsoda. Nem akartam Marusát elszomorítani még egyszer.

Inkább kiültünk Marusával a nagy diófa alá, a padra.

Az este közben már sötét ráncosra öregedett. Gyönyörű csillagos volt a galíciai égbolt. A csillagok, a nagy diófa, a távoli békazene hazai érzések húrjait pendítették meg bennem.

Így történt meg, hogy közelebb ültem Marusához. Nyomban felriadt a csillagos augusztus kábulatából. Félénken nézett fel rám. Éreztem, hogy valaki áll közöttünk.

— A kép ott benn, Édesapád mellett, ő az?

Marusa nem felelt. Hallgatásával azonban annál többet mondott. Nézett mereven előre.

Egyszer csak megeredt a szava. Lassan, mint a szitáló novemberi eső. Szermei megteltek könnyel.

— Völegénye huszonnégy éves volt, amikor az oroszok bejöttek Galiciába. Már a lengyel uralom alatt is többször becsukták ukrán nemzeti érzelme miatt. Az oroszok aztán nemigen teketóriáztak vele és életfogytiglani kényszermunkára ítélték.

Marusa egészen tűzbe jött, amikor ideért. Csozálatosképen tökéletesen tudtam követni gondolatait.

Ennélfogva, ha a tettes elmenekült, megvan a lehetősége annak, hogy bármerre is ment az országban, előbb-utóbb kézrekerül. Ez annál inkább kecsget eredményel, mennél alkalmasabbak az adatok az azonosításra (az őrsök bejelentése alapján a Nyomozati Értesítőben közölt részletes személyleírás, az elvitt bűnjelek jellegzetes ismertető jelei stb.).

A Nyomozati Értesítő anyagát a hírközpont nyilvántartó csoportja feldolgozza, ami abból áll, hogy a tettesről, a cselekményről és a bűnjelekről külön-külön nyilvántartó lapokat fektetnek fel s ezeket a csendőrség központi bűnügyi nyilvántartásának megfelelő osztályába besorolják.

A *nyomozati bejelentés* a nyilvántartó csoport kiértékelő alcsoportjához kerül, mely ezt átnézi, az elkövetési mód szempontjából kiértékeli és eredményét különböző előjegyzésekbe bevezeti. Ezzel megkezdődik a néma nyomozás, amit a kiértékelő alcsoport végez. Ez a csoport minden nyomozati bejelentésnél kutatás tárgyává teszi, hogy van-e valamilyen azonosság a bejelentés és az előjegyzésekben rögzített anyag között. Ez az összehasonlító munka gyakran vezet eredményre, mert — mint már vázoltam — a bűnözők megszokott elkövetési módszereiktől ritkán térnek el. Ha azonosságot talál a kiértékelő csoport az újonnan bejelentett és a régebbi, nyilvántartott adatok között, akkor a csendőrségi központi bűnügyi nyilvántartás különböző osztályaiban igyekszik ezt alátámasztani. Ezt úgy hajtja végre a csoport, hogy a tettes, a cselekmény, valamint a bűnjelekről a bűnügyi nyilvántartás megfe-

lelő osztályaiban őrzött nyilvántartó lapok adatait összehasonlítja, azonosítja s ennek eredményét mérlegeli, kiértékeli. Ezzel az eljárással a tettes kiléte sok esetben megállapítható. Az eredményt a hírközpont közli az érdekelt őrszel. Így válik a holt betű élő értéké s ez a gyümölcse a jó adatgyűjtésen alapuló *nyomozati bejelentésnek*.

Az azonosítás természetesen nem minden esetben hozza meg az eredményt, aminek nagyrészt az az oka, hogy a *nyomozati bejelentések* adatai hiányosak. Ezért kell arra törekedni, hogy ezek a bejelentett adatok teljeseek és élethűek legyenek. A kiértékelő alcsoport csak akkor tud jól működni, ha jó anyag áll rendelkezésére. Ez egyedül a *nyomozati bejelentéseket* beküldő őrsökön múlik.

A háborúban az erkölcsök meglazulnak, amit mindig bűnözési hullám követ. Leküzdésére már most fel kell készülnünk s ezt a felkészülést igen nagymértékben szolgáljuk azzal a törekvéssel, hogy a csendőrség központi bűnügyi nyilvántartásában minél több és értékesebb adatot gyűjtünk össze. Ismétlem, ez az adatgyűjtemény az őrsök munkáját hivatott megkönnyíteni s ezen keresztül a közbiztonságot megszilárdítani, illetve minden körülmények között biztosítani.

Az őrsöknek meg kell becsülniök azt a nagy értéket, amit nehéz és felelősségteljes munkájukban a csendőrség központi bűnügyi nyilvántartása nekik nyújt s ami nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a vidék bűnözőivel sikerrel vehessék fel a harcot.

Szállítás alatt vőlegénye kifúrta a vasúti kocsí oldalát és megszökött. Azóta Németországban van.

Nem tudom, hogyan jutott eszembe, de aziránt érdeklődtem Marusától hirtelen, hogy nem vett-e részt vőlegénye a kárpátaljai harcokban?

Nem felelt. Hallgatása gyanús volt nekem. Hogy zavarát leplezze, megkérdezett, nem tudnám-e elősegíteni, hogy vőlegénye mielőbb hazakerüljön Németországból.

Felelet helyett megjelent előttem a Kárpátok koszorúja. 1939 tavasza. És eszembejutott Kormos, hogy ne higgyek a csueszoknak.

Marusát megnyugtattam, úgysem értette az összefüggéseket. Felbátorodva ömlött most már belőle a szó. Elmondta, hogy milyen nagy Ukrajna és hogy mennyien vannak az ukránok. Aztán gyermekes naivitással hozzám fordult.

— Ugy-e, maguknál is laknak ukránok Kárpátalján? Tulajdonképpen az is Ukrajna akkor?

Marusa ma sem tudja miért, de egyszerre megszakadt közöttünk minden lelki kapcsolat.

Tél lett egyszerre, hideg tél. Még a csillagok is megdermedtek felettünk az augusztusi éjszakában.

Kormos is elfeledkezhetett magáról, mert elköhögte magát valamelyik távoli bokorban. Most azonban nem bosszankodtam miatta.

Nem sok célját láttam, de azért mégis elmondtam Marusának, hogy a ruthének nem ukránok. Vázoltam előtte azt a nagy történelmi vihart, amely a ruthének őseit idesorolta hozzánk. Azt a szeretetet, mellyel királyaink ezt a munkájukat kínáló népet letelepedni hagyták.

Azt a hűséget, mellyel a ruthének a magyar gondolat mellé álltak Rákóczi Nagyságos Fejedelem

idejében, azt a békés termelő munkát, mellyel ma is résztvesznek az ország felépítésében.

Elmondtam neki, hogy mi magyarok nem vagyunk 40 millióan, csak a Kárpátkoszorúta Magyarországot tartjuk a magunkénak ősünk jogán, de több mint ezer éve itt állunk, tartósan nem tudta jogainkat még senki vitássá tenni ezen a területen, pedig csak 15 millióan vagyunk.

Marusa értetlenül nézett rám.

Igen, Marusa, akárhogy is csodálkozik, mi abból nem engedünk, hogy ami a miénk volt, az csakis és újra a miénk lehet. Ebben egyek vagyunk valamennyien magyarok a kunyhótól a palotáig. És emellett kitartunk akkor is, ha valamennyien meghalunk miatta.

Röviden elkészöntem Marusától. Észrevette, hogy megbántott. Patakozott a könnye, átölelt, hogy visszatartsa. Mikor elváltam tőle, hangos zokogásba tört ki. Még akkor is hallottam zokogását, amikor a rozstáblán mentem keresztül.

Úgy látszik, egyedül maradt megint és velem utolsó igazi barátját is elvesztette.

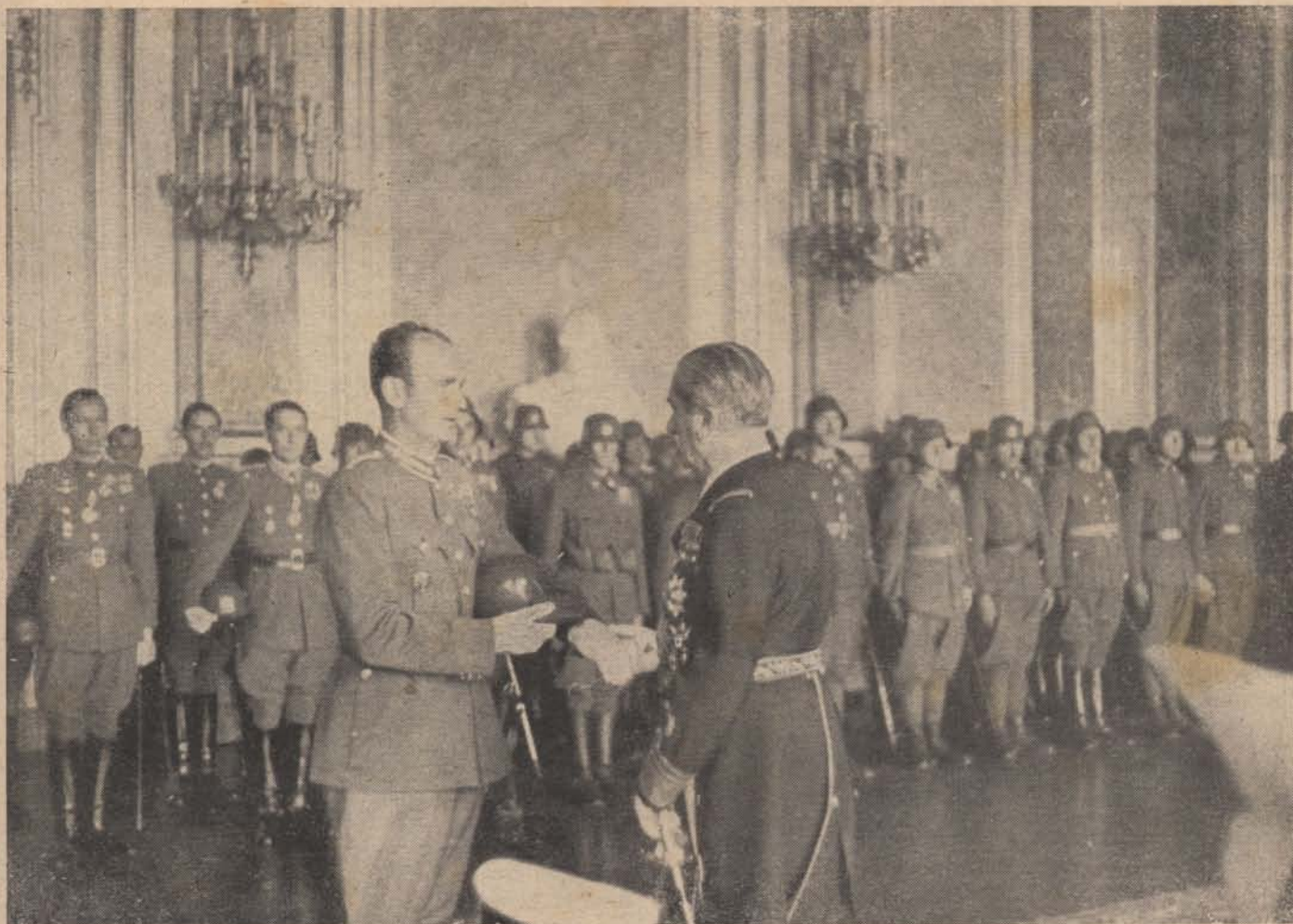
Kormos máskor ilyenkor egy kerülővel előttem ért haza. Most megvárt az úton. Talán meghallhatta, hogy hangosabban beszélgettünk.

Jól esett, hogy ott volt. Tudtam, azt várja tőlem, hogy igazat adjak neki.

— Gyerünk haza, öreg Kormos, pihenjünk, mert holnap sok dolgunk lesz.

S hazaballagtunk csendesen.

Talán ő is odagondolt útközben, ahol az én gondolataim szárnyaltak: a Kárpátok övezte hazára. Talán az a kis vályogház járt eszébe, amit kétkeze munkájával csinált egy éve, ott a Mátra alatt...

Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1943 augusztus 14-én kitünteti a harctérről hazatért tiszteket és legénységet.

A csendőrség nyugdíjas ügyei.

Irta: dr. nemes VARGA FERENC g. százados.

A munkában elaggott emberek létfenntartását biztosító nyugdíj, más szóval nyugellátás intézménye életrehívásának a keresztény állameszme képezi az alapját.

A nyugellátás intézménye nemcsak a keresztény államformákban található meg, hanem az újkori, emberies felfogást valló magánberendezkedésekben is.

A nyugdíjas ügyeknek nemcsak az irodalma, de már a jogszabályai is könyvtárra való intézkedést tartalmaznak. Ezért egy ilyen rövid ismertetés csak a leggyakrabban előforduló esetek vázlatos kiragadására vonatkozhatik. Az a rendszer pedig, amely részünkre a legáttekinthetőbben szemléltetheti az eseteket, a csendőrség szorosan vett gazdaszatközigazgatási szerveinek a nyugdíjas ügyekkel kapcsolatos munkaköre. Ezek a szervek a kerületi gazdaszatközigazgatási hivatalok, az osztály gazdasági hivatalok és mint legalsóbbfokú gazdaszatközigazgatási szervek az őrsök, illetőleg ezeknek a kapcsolatos munkálatai.

Mielőtt az egyes gazdaszatközigazgatási szervek nyugdíjas ügyeit sorravnénk, röviden szólok a nyugdíjügyek két alapvető törvényéről, nevezetesen az 1912. évi LXV. t.-c.-ről és az 1921. évi XXXII. t.-c.-ről. Mint tudjuk, az egyik a polgári, a másik a katonai nyugdíjtörvény. Utóbbi a tisz-

tekre és az 1934. évi január hó 1. után nyugállományba került (várakozási illetményekkel szabad-ságolt) legénységi állományú egyénekre, míg az előbbi az ezen időpont előtt nyugállományba került legénységi állományú egyénekre és azok hátramaradottjaira vonatkozik. A két törvény egyes intézkedései között igen lényeges különbségek vannak, legnagyobb részt a polgári nyugdíjtörvény szerint ellátást élvezők hátrányára. Eme hátrányos jogkövetkezményeket az utóbbi időben több vonatkozásban igyekszik áttörni a gyakorlat, így a 2060/M. E. 1942. számú kormányrendelet, amely az 1934. január hó 1. után elhalt felvidéki, erdélyi és délvidéki csendőregyének hátramaradottjai ellátását az 1921. évi XXXII. t.-c. alapján rendeli megállapítani. Tudvalevő ugyanis, hogyha az ellátást élvező csendőregyén a polgári nyugdíjtörvény alapján került elbánás alá, úgy özvegyére és hátramaradottjaira is ugyanaz a törvény vonatkozik. E különbség áthidalása általános vonatkozásban is kialakulóban van, egyelőre nem törvényhozási, hanem csak végrehajtási és jogmagyarázó úton.

A jogmagyarázó kiterjesztés is kifejezett és általános érvényű rendelkezés létesítésével nyilvánult meg időközben a m. kir. közigazgatási bíróságnak jogegységi tanácsa által az 1943. évi április hó 5. napján hozott jogegységi megállapodásában. Ez a jogegységi megállapodás kimondja, hogy: „Az 1934. évi január hó 1. napja után elhalálozott s az 1934. évi január hó 1. napján már nyugállományban volt,

csendőrségi rangosztályba sorozott havidíjas özvegyének ellátását — is — az 1921. évi XXXII. t.-c. (katonai nyug. törv.) rendelkezéseinek alkalmazásával kell megállapítani.

Az említett két törvény különböző rendelkezéseinek a folyománya az, hogy az egyes, általuk létesített intézményeknek nemcsak a természete, de még az elnevezése is különböző: pl.: a *temetési segély* és a *temetési járulék*, melyről később még megemlékezem. Ez a különböző rendezés az oka annak, hogy minden egyes esetben külön-külön kell a fennforgó körülményeket figyelembe venni és ehhez képest az éppen helyénvaló jogszabályt, törvényt alkalmazni.

Ezek után vegyük sorra a különböző gazdaszolgáltatási szervek leggyakrabban előforduló és leginkább megvilágításra szoruló nyugdíjas ügyeit.

A gazdaszolgáltatási hivatalok nyugdíjas ügyei:

A gazdaszolgáltatási hivatal nem tart nyilván nyugdíjasokat és mivel az osztály gazdasági hivatalok a Csendőrségi Ügyviteli Szabályzat 19. pontjának Jegyzete szerint, nyugdíjas ügyekben (bár az osztályparancsnok aláírásával) a belügyminiszterrel közvetlenül leveleznek, így — nyugdíjas ügyei a legkisebb mértékre korlátozódnak. Tevékenysége lényegében 3 munkálatban nyilvánul meg:

A) A gazdaszolgáltatási hivatal, mint a kerületi parancsnokság szakszerve, *nyilvántartja a várakozási illetménnyel szabadságolt csendőregyének* és azok visszatérnyelvezése alkalmával intézkedik az illetménytúlélvezmények megtérítéséről. A túlélvezmény megtérítésének megtörténtét a belügyminiszternek jelenti.

E ténykedéssel kapcsolatban két körülményt tartok szükségesnek megemlíteni:

1. a várakozási illetménnyel szabadságolt egyén mindig a legutolsó állomáshelye szerinti lakáspénz élvezetében marad, tehát teljesen felesleges a letelepedési hely szerinti lakáspénz folyósítását kérni, mert ez nem engedélyezhető. Ebből folyóan:

2. nem kell bekövetelni a várakozási illetménnyel szabadságolttól a letelepedésre vonatkozó helyhatósági bizonyítványt sem. A letelepedési hely mint tisztán nyilvántartási adat jöhet csupán a gazdaszolgáltatási hivatal szempontjából figyelembe.

B) A gazdaszolgáltatási hivatal szerkeszti meg a felülvizsgálat alá kerülőről — a főanyakönyvi lap alapján — a *szolgálati és nyug- (illetve várakozási) illetményi kimutatást*.

A szolgálati és nyugilletményi kimutatás mikénti szerkesztésével az osztálygazdasági hivatalok nyugdíjas ügyköre taglalásánál részletesebben foglalkozom, azért itt további fejtegetését mellőzöm.

C) A gazdaszolgáltatási hivatal feladata megszerkeszteni a *felülvizsgálati táblázatot is*. A felülvizsgálati táblázatba a szolgálati időt pontosan a szolgálati és nyugilletményi táblázattal egyezően kell kimutatni. Tekintettel arra, hogy a nyugállományba helyezési idő a honvédelmi miniszter

végleges döntésétől függően változhatik, de a szolgálati idő összeszámításánál igen gyakran eltérések is mutatkozhatnak, a helyesbítések könnyebb keresztülvezethetése céljából a szolgálati időt célszerű mindig grafit írónnal bevezetni.

A felülvizsgálati táblázat egyik igen lényeges adata az *utolsó állomáshely*, valamint a *választott lakhely*, mert ezek hiányában a várakozási illetményekkel szabadságolt, illetőleg nyugdíjazott csak hónapokkal később kaphatja meg járandóságait

Az osztálygazdasági hivatalok nyugdíjas ügyei:

Mint általában a csendőr gazdaszolgáltatási hivatal, a nyugdíjas ügyeknek is az osztálygazdasági hivatal a legfontosabb szerve, azt mondhatnánk: mindenese. Ügyszólván minden egyes ügynek ezen a szervén keresztül kell lebonyolódnia.

Az osztálygazdasági hivatal nyugdíjas ügyek kapcsolatos munkálatait két nagy csoportra oszthatjuk:

- I. nyilvántartásra,
- II. átjáró kezelésre.

I. Nyilvántartás.

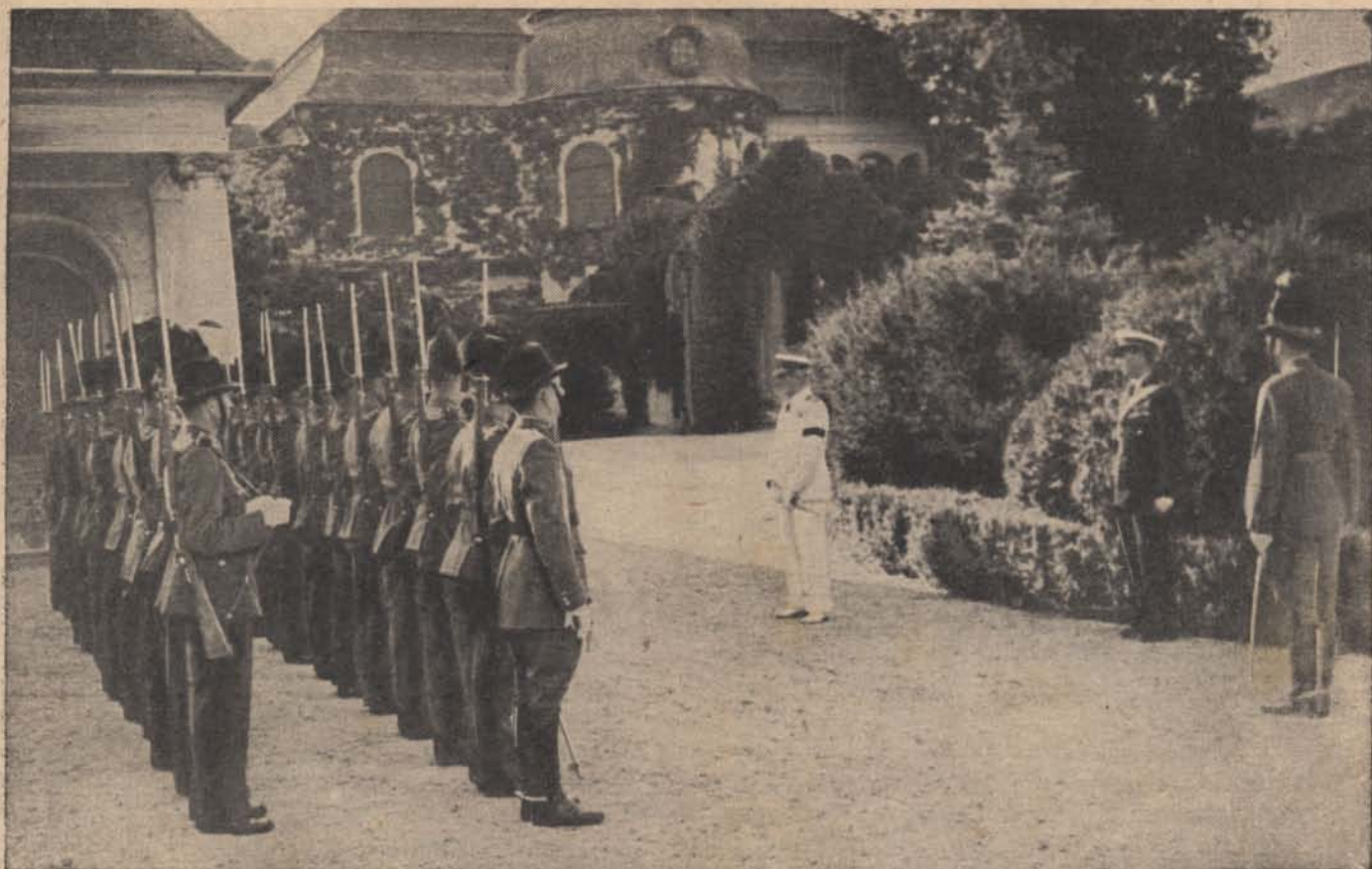
Mint ismeretes, az ellátást élvező egyének különböző, erre szolgáló nyilvántartásba kell felvenni. Ezek a nyilvántartások akkor megbízhatóak és vezetésük akkor helyes, ha minél több adatot tartalmaznak az ellátást élvezőre vonatkozólag. A pontos személyi adatokon kívül célszerű a nyilvántartásba bevezetni minden olyan változást, — a vonatkozó rendelet feltüntetésével, — ami a nyilvántartott személyre, vagy ellátásban részesülő családtagjaira vonatkozik.

Célszerű kíváncsággal megemlítem, hogy igen helyes volna a nyugdíjasokra vonatkozó minden változást is állományparancsban letárgyalni. Ennek azonban úgy tudom, nemcsak elvi, de technikai akadályai is vannak, de ennek hiányában már az is nagy könnyebbséget jelent, ha a vonatkozó miniszteri rendeletek alapján a *nyugdíjasok anyakönyvi lapjaiban* a reájuk vonatkozó változásokat *feljegyezzük*, mint ahogyan ezt igen sok osztálygazdasági hivatal teszi is.

A nyilvántartással kapcsolatban lényeges kellék, hogy az átköltözködő ellátást élvezőket a területileg illetékes osztálygazdasági hivatalnak azonnal átadjuk és ezt a belügyminiszternek is jelentjük. Az átadás fogatosítása után az ellátást élvezőt a nyilvántartásból törölni kell, úgy hogy a bejegyzések továbbra is olvashatók maradjanak.

A nyugdíjasok adatainak pontos nyilvántartása szükségessé teszi, hogy az osztálygazdasági hivatal a nyilvántartásában álló ellátást élvezőkkel állandó kapcsolatot tartson fenn. Ez az összeköttetés csak az őrsök útján valósítható meg. Az őrs a körletében lakó néhány nyugdíjossal állandó összeköttetésben lehet, azokat állandóan figyelemmel kísérheti, egyes alkalmakkor személyesen is érintkezhet velük. Utasítani kell tehát az őrsöket, hogy minden változást jelentsenek az osztálygazdasági hivatalnak s ennek betartását időközönként ellenőrizni is kell.

A nyilvántartás kiegészítője az okmánycsomó, melynek számát a nyilvántartásban is fel kell jegyezni. Igen célszerű az okmányok összefogására

Kormányzó Úr Ö Főméltósága kenderesi tartózkodásának befejezésekor fogadja a csendőrkülönítmény tisztelgését

olyan csuszthatós borítólapon használni, amelynek külső oldalán áttekinthetően fel van tüntetve a benne elhelyezett valamennyi személyi-, erkölcsi okmány és egyéb ügydarab.

Az egyes ellátást élvező egyének összes ügyeiről teljes áttekintést nyerhetnénk, ha az okmány-csomóban lenne elhelyezve az illető egyénnel kapcsolatos valamennyi rendelet és levelezés. Ezeket az okmánycsomóban elhelyezett ügydarabokat iktatni kellene és a megjegyzés rovatban feltüntetni a vonatkozó okmánycsomó számát. Az átadásoknál, — mivel csak a személyi és erkölcsi okmányokat kell elküldeni — a többi kapcsolatos ügy az átadó átirattal együtt kerülhetne irattárba. A későbbi feltalálhatást az iktatókönyv megjegyzés rovatába jegyzett összekapcsolás mindig biztosítaná.

A nyilvántartással kapcsolatosan helyénvaló megemlíteni, hogy a budapesti és pestkörnyéki nyugdíjasokat mely gazdasági hivatalok tartják nyilván, mert etekintetben sokszor bizonytalanság észlelhető.

A központi gazdasági hivatal tartja nyilván a Budapesti letelepedetteket.

A budapesti osztálygazdasági hivatal: Albertfalva, Pestújhely, Szentendre, Rákosszentmihály, Csepel, Sashalom, Pestszentlőrinc, Mátyásföld;

a gödöllői osztálygazdasági hivatal: Vác, Újpest, Pestszenterzsébet, Kispest, Budafok, Rákospalota helyiségekben letelepedett nyugdíjasokat tartja nyilván.

II. Átjáró kezelés.

Mint az előzőekben láttuk, az osztálygazdasági hivatal nyugdíjas ügykezelésének a nyilvántartás helyes vezetése egyik leglényegesebb munkálata és ez adja meg az alapot a többi nyugdíjas ügyek zökkenésmentes intézéséhez is. A jó nyilvántartáson fordul meg annak a szolgáltatnak az értéke, amit az osztálygazdasági hivatal előljáró szerveinek, valamint a nyugdíjasok érdekében végez.

Ahogy az osztálygazdasági hivatal képezi alapját a csendőrség gazdaszolgáltatásának, éppen olyan fontos szerepe van a nyugdíjas ügyek intézésében is. Az 1924. évi december 5-én kelt 240.771/VI-b. 1924. számú belügyminiszteri körrendelet, — amely az 1924. évi 26. számú Csendőrségi Közlönyben jelent meg — rendelkezéseivel különösen kidomborítja annak a szerepnek fontosságát, amit az osztálygazdasági hivatalok átjáró kezelésének tulajdonít. Az osztálygazdasági hivatal biztosítja a minisztérium zavartalan ügyvitelét. Az indokolatlan kérelmek előterjesztésének megakadályozásával elhárítja azt a késedelmet és kárt, ami ily ügyek intézéséből előálló nagyfokú igénybevétel folytán az összes nyugdíjasok érdekeit sérthetné.

Az idézett rendelet szerint minden kérelem vagy panasz csak az illetékes nyilvántartó osztálygazdasági hivatal útján terjeszthető elő.

A rendelet feljogosítja az osztálygazdasági hivalt arra, hogy a felesleges zaklatást okozó, a hiányosan vagy egyáltalán fel nem szerelt, vagy a bármi tekintetben meg nem felelő beadványokat kiegészítés végett visszaadja, vagy ha lehet, a saját

hatáskörében elintézzze, sőt ha annak céltalansága kétségtelen, ne is továbbítsa.

A nyugdíjasok ügyeinek sokfélesége — amint már említettem — nem teszi lehetővé, hogy egy ilyen ismertetés keretében tiszta képet lehessen róluk adni, ezért csak a leggyakrabban előforduló, vagy a legfontosabb nyugdíjas ügyek közül ismertetek néhányat s rámutatok egyszersmind a leggyakrabban előforduló hibákra és az intézésüknél követendő helyes eljárásra.

Nagy csoportját képezik a nyugdíjas ügyeknek a halálesetek. E helyen elsősorban az ellátásra igényjogosultnál beállott halálesetre gondolunk, mert a családtagokét a családi pótlékkal kapcsolatos tennivalók csoportjába kell sorolni.

A jogkövetkezmények szemelőtt tartásával a következő esetekkel számolunk:

I a) tényleges állományban elhalt nőtlen egyén.

I b) tényleges állományban elhalt nős egyén;

II a) nyugállományban ellátásra jogosult hátrahagyása nélkül elhalt,

II b) nyugállományban ellátásra jogosult hátrahagyása mellett elhalt,

aa) özvegy maradt utána, kinek:

aa-1.) polgári nyugdíjtörvény szerint jár az ellátás, tehát férje 1934. január 1. előtt került nyugállományba,

aa-2.) katonai nyugdíjtörvény szerint jár az ellátás, tehát a férj az előbbi időpont után került nyugállományba, amikor azonos az eljárás a tényleges állományban elhaltával.

aa-3.) semmiféle nyugdíj nem jár, mert engedély nélkül kötött a házasság,

aaa-1.) az 1912. évi LXV. t.-c. 51. §., illetve 61. §. alapján nevelési járulék sem, hanem csak végkielégítés,

aaa-2.) a katonai nyugdíjtörvény alapján végkielégítés nem, hanem a gyermekek után nevelési járulék,

bb) özvegy nem maradt, hanem csak gyermek, akinek árvajáradék illetékes,

bb-1.) a férj hibájából elvált nő maradt.

A felsorolt esetek közül ott, ahol polgári nyugdíjtörvényt említünk — mint azt az előzőekben láttuk — tudnunk kell, hogy csak legénységi állományú egyénekről lehet szó.

Valamennyi eshetőség megegyezik abban, hogy az elhalt után temetési költségekre nyílik igény a halál beálltával, amely járandóságot a katonai nyugdíjtörvény szerint temetési járuléknak nevezzük és összege: a legutóbb élvezett illetménynek vagy nyugdíjnak a kétszerese; a polgári nyugdíjtörvény szerint pedig temetési segélynek hívjuk és összege a legutóbb élvezett nyugdíjból és családi pótlékból tevődik.

A temetési költségek folyósítását általában mindig kérni kell, még pedig a 9900/1938. M. E. számú kormányrendelet 23. §-ának értelemszerű alkalmazásával a halálesettől számított 90 napon belül. A 15.943/1942. III. b. számú pénzügyminiszteri határo-

zat szerint azonban ezt a 90 napot nem kell záros határidőnek venni, hanem csak egyszerű elévülési időnek, melynek folyamát bizonyos ténykörülmények megszakíthatják, sőt ki is zárhatják, tehát ha a temetési költségekre igényjogosult személy elfogadható, igazolt indokokat tud felhozni, úgy az összeg kifizethető később is. A jogosultság elbírálása a belügyminiszter hatáskörébe tartozik.

A haláleset rendkívüli kiadásai indokolják azt az óhajt, hogy a hátramaradott legalább kiadásainak egy részéhez hozzájusson rövid úton. Ezt célozza, hogy a temetési költségekre az osztálygazdasági hivatal előleget fizethet ki. Különös gonddal kell ilyenkor eljárni úgy az összegszerűséget, mint az illetékességet tekintve, mert könnyen előfordulhat, hogy illetéktelen kézbe kerül az összeg, vagy nagyobb összegű előleg kerül kifizetésre, amiért azután a gazdasági hivatali főnök anyagilag felel. A temetési előleg kifizetésénél azért nagy figyelem fordítandó az igényjogosultság igazolására, hogy az jusson hozzá az előleghez, aki a temetési költségeket a valóságban fedezte. A kérelem továbbterjesztésénél a határidő betartására is figyelemmel kell lenni, mert bár a jelenlegi gyakorlat szerint az csak elévülési idő, mégis indokolatlan késedelem esetén természeténél fogva jogvesztő hatálya beállhat. Minden esetben kifejezésre kell juttatni a kísérő jelentésben, hogy folyósított-e az osztálygazdasági hivatal temetési költségelőleget és ha igen, mennyit. A kifizetett temetési költségelőlegről a vonatkozó pénztári okmányt is fel kell terjeszteni.

Amint láttuk, a temetési költségek megtérítését kérni kell. Ezt a kérelmet rendszerint az özvegyi ellátás megállapítását kérő kérvénnyel együtt terjesztik elő. A kincstár érdekei megkívánják, hogy az igényjogosultság félreismerhetetlenül bizonyított legyen, tehát megfelelő biztosítékok indokolják a kifizetés jogosságát, amire különböző okmányok szolgálnak. Ezzel az érdekekkel szemben áll az igényjogosult teljesen indokolt kívánsága, hogy minél előbb hozzájusson az őt jogosan megillető ellátáshoz. E két érdeket csak úgy tudjuk összhangba hozni, hogyha rögtön a kérelem beérkezésénél alapos vizsgálat tárgyává tesszük a mellékletként szereplő okmányokat és fogyatékoság észlelése esetén azt pótoljuk, mert a már felterjesztett kérelem pótlás végetti visszaadása nagy idővesztést jelent. Könnyen megtörténhetik ebből folyólag, hogy az özvegy hosszabb-rövidebb ideig ellátás nélkül marad, annak ellenére, hogy a törvények szerint 3 hónapon át elhalt férje teljes ellátását élvez.

Eppen ez a körülmény teszi kívánatosá, hogy minden, különösen ilyen fontos érdekeket képviselő kérelem az arra hivatott szakszerv felülvizsgálása után jusson a döntésre hivatott tényezőkhöz. A felsőbb helyekre közvetlenül beérkező kérelmeket minden esetben le kell adni az osztálygazdasági hivatalnak oly okmányok becsatolása végett, amelyeket az öríz és amelyeket a jogosultság elbírálásánál nélkülözni nem lehet.

(Folytatjuk.)

A nemes cél sokszor fájdalmas eszközöket kíván, a rút — szép frázisokat.

BERKI SÁNDOR

tart. csendőr

hősi halált halt 1942 december 28-án
a szovjet elleni háborúban, mint tábori
csendőr.

PORTYÁZÁS

Háromszáz részeg dalárdista megrohamozott egy kiránduló hajót. Csak ezt a címet olvastuk el az ujságban, a tudósítás maga már nem érdekes. Nyilván olyan handabandázásról számol be, amilyent részegekről olvashattunk, meg hallottunk, de meg láttunk magunk is eleget.

Magyar földön a dalárda a társas szórakozás egyik legrégebbi módja. Ártatlan dolog, csak az a hibája, hogy nem ritkán korhelykedésbe fullad. Egy fröccsöt, no még egyet és kész a berugás.

Egyik napilapunk jóízű apróság-írója keveredett nemrég tréfás vitába a szeszellenesek egy szószólójával, aki baráti hangon tett szemrehányást az írónak, hogy alig akad cikke, amit borral vagy serrel — de leginkább borral — meg ne locsolná. Az író tréfás hangon vállalta a szócsatát és megvédte a kvaterkázást, meg a ladik fenekén lapuló kulacsot.

Megértjük a szeszellenes apostolt, de megértjük a józamatú magyar humor pompás íróját is, aki hetykén ajánlgatja a boritalt, de maga azért jól megszámlolja a poharakat. Nem a részegeket pártolja az írásában, hanem a hangulatot. Nem a szeszt szereti és szeretetti, hanem a derűs pohárcsengést, vagy még inkább a pohárcsengés derűjét, amiben nem a literék száma a fontos, hanem az ősi, derűs

magyar lélek egyenes és bátor jókedve, amiben sem a fukarok savanyúsága, de a négerzene érzéki fojtottsága sem találja magát otthon.

Ebben mi megértjük az írókat és a cikkei menetére hetykén odaloccsintott litereken is mosolygunk szívesen; mert tudjuk, hogy semmi köze ennek az alkoholizáló részekhez, akiket bizonyára elsőnek maga az író sujt elutasító írói és emberi véleményével és ítéletével. Ő nem a garázda korhelykedést, meg a zaufolásnak nevezett izléstelenséget hirdeti, efelől mindenki bizonyos lehet, aki megérti az írásait. Aki megérti...

Úgy látszik, a szeszellenes apostol éppen ebben nem bízik. Abban, hogy a borosan huncutkodó és kedélyeskedő írásokat némelyek nem használják-e fel erkölcsi pajzsnak családjuk és ismerőseik előtt, ha szombaton esténként a kocsmában elherdálják a fizetésüket és tökrészen tántorognak hazafelé. Nem állíthatjuk, hogy nincsenek ilyen korhelyek, akik a legártatlanabb eféle írásokat is biztatásnak veszik az ivásra.

Ilyenek csakugyan sokan vannak. A rohamozó dalárda is arra mutat, hogy a bor jókedve könnyen garázdaságba hajlik. Mi is azt mondjuk hát, hogy csak óvatosan a borocskával. Kevesen tudják azt igazán csak a hangulat kedvéért kóstolgatni, sokkal többen egyszerűen isznak és berugnak. És az a legnagyobb baj, hogy sokan ezt tartják úgynevezett mulatásnak, férfias dolognak. A mámor kialvása után megbeszélik az éjszaka eseményeit és azé a pálma, akinek az öntudatlanságig sikerült megszopnia magát.

Különösen a fiatalabb nőtlenek hiszik azt, hogy enélkül nem legény a legényember. Így látták az öregeknél régen, hát így csinálják ők is. Azt hiszik, hogy a korhelykedésen épp úgy át kell esnie minden rendes embernek, mint a himlőoltáson. A józan fiatallembert nem is nézik igazi férfinek. Megszólják és lenézik.

Pedig a részeg mindenképpen részeg, akár húszéves, akár nyolcvanéves. Akár dalárdista, akár csendőr. A részegséget nem lehet jókedv, férfiasság és más ürügyek mögé elbujtatni. A berugott állapot soha sem lehet férfias valami, hanem csak testben és lélekben mérgezett lealjasodás. Ilyenkor a dalárdista megvadul, elfelejti a kottát és megrohamozza a hajót, a csendőr pedig belelő az első ártatlanba, akivel találkozik.

Egyik sem valami kedélyes dolog, annyi szent.

*

Maradjunk még kicsit az italnál. Ujságcikklet olvastunk, amely egy német lap tudósításra hivatkozva megírja, hogy az angolszászok a szicíliai partraszállásnál a sört külön hajókon szállították. Lehet, hogy ez igaz s az is lehet, hogy a német újság ezt is megírta a partraszállásról adott részletes tudósításában, de valószínű, hogy a harckocsik és ágyúk szállításáról bővebben írt, mint a sörös hajókról.

Nem így a magyar lap tudósítása. Ez csak a sörös hajóról, sőt csak a sörről ír. Azt mondja töb-

bek között, hogy a sör pótolta Afrikában és Sziciliában a vitaminhiányt, meg a vizet és mindkét feladatát kitűnően teljesítette. Különösen ami a B-vitamint illeti. További bő magyarázattal megállapítja, hogy a sör fel nem becsülhető fontosságra tett szert az afrikai harcokban.

Szóval reklám az egész. Sör-reklám. Cégről, gyárról távolról sem beszél, csak úgy odakacsint Sziciliára és a harcok dübörgéséből, lángjából kiemeli a jégbehűtött, frissen habzó seritált s az olvasó csettintve és rohanvást vágtat a legközelebbi korcsmába, néhány krigli céljából, mert ugyebár a B-vitamin jó dolog és ebben a temérdek kánikulában a hűsítő hatás se kutya. Ha már Afrikában is ezzel locsolják a hevületet, akkor nyilván megfelel Mátyásföldön is.

A reklám csak úgy reklám, ha ötletes. Ez nemcsak joga, de egyenesen közgazdasági kötelessége. Ez az inváziós sör-reklám is ügyes, de van egy kis mellékíze. Ennek a sörnek meglehetősen véres a zamata. Elhiszük, hogy a reklám ötletszülőjének eszébe sem járt olyan gondolat, hogy a háború vérforrásából csináljon üzleti hasznót, ezt ő biztosan nem így gondolta, de éppen az a baj, hogy erre nem gondolt. Csatahíreket ne elemezzünk üzleti alapon, ez egészen egyszerű kívánság és azt hisszük, hogy még az ízlés követelményein túl is jogos kívánság.

Tudjuk még az előző világháborúból, hogy a csatákon papírbakanccsal és hasonlókkal sokat lehetett keresni. Nem hisszük, hogy manapság ilyesmit meg lehessen kockáztatni, de kicsiben azért sokan hajszolják a háború hasznát. A feketepiac, a mások szorultságára spekulálók, a pénzrontók, egész sötét sereg. Törvények és rendeletek küzdenek ellenük, de nem lehet törvényeket állítani minden ház ajtajába és főleg nem lehet törvénnyel fogni minden ember lelkiismeretét.

A mindennapi életben számtalan lehetőség kínálkozik, hogy megfogjuk az úgynevezett konjunktúra tőgyét. A szemfülesek értenek ehhez. Elismerjük, hogy manapság kell a szemfülesség is, de csak kellő határig. Úgy érezzük, tisztességes és jogos az a határvonal, hogy kifejezett hasznót a háborúból senki ne keressen. Aki ezt megteszi, három dolog ellen vét: vagy a törvény ellen, vagy a lelkiismeret ellen, vagy pedig az emberséges jóízlés és jóérzés ellen. Börtön csak az elsőért jár, de hát csak a börtön lenne gátja és szabályozója tetteinknek és magatartásuknak? Ugye, nem!

Zavaros időben ragadós dolog a haszonlesés, a zavarosban halászás. Kerüljük ezt. A családról gondoskodni kell, amennyire a viszonyok engedik, de ezen túl ne keressük a hasznót, csalafinta üzleteket, ravasz befektetéseket. Az ilyen haszonnak rossz vége van. A vérre emlékeztet.

Ki tudja,

...Rövidebbet húzza — kifejezés mit jelent?

Kisasszony napja.

Kisasszony napja... Már a rét felett
Ökörnyál szalaz; nyüött telefondrótja
Kisasszonysírásokat hord zokogva.
Bús sóhajokat: ... Szeret? ... Nem szeret? ...
Jáj, sose ér el ez az izenet
Oda, hová bús szívvel szánva volna.

Kisasszony napja... Olyan kék az ég,
Mint bánatukon kisírt lányszemek,
Vagy amilyen a nefelejcs lehet:
Szép hervadásán is olyan enyhe kék,
Mintha a nyár csókján káprázna még,
Virítva tiszta lányszerelmeket.

Kisasszony napja... Letűnt álmokon
Fáj majd tűnődni hosszú éjtszakákon,
Szerelmes, bús kisasszonyárvaságon...
Holt vőlegényről... Régi seb nagyon
Ez a tűnődő, néma fájdalom,
Ez a lemondó sok kisasszonyálom.

Kisasszony napja... Mennyi névtelen
És mennyi sohsem csókolt, bús halott
Magyar katona szíve porlad ott
Messzi... Bús, örök mátkák! Éjfelen
Nincs szívetekben semmi félelem,
Ha szellemük csókolja ajkatok?

Kisasszony napnak éje... Szél zokog...
A hold az égen halavány virág:
A Hadak Útján csillagmiriád...
Mindegyik csillag egy kedves halott:
Nyomukban száll fehér lányálmotok,
Hadak nyomán fehér álombrigád...

Jóéjtszakát!... Álmodjatok!...
Asszonyemlett, hervadt kisasszonyok,
Reménytelen, bús magyar Máriák!

Palasovszky Béla.

A Csendőrségi Lapok szerkesztőségében az alábbi könyvek kaphatók:

Tábori rendészeti szolgálat, 1 P 90 f + portó.
(A könyv bizalmas, csak ajánlottan küldhetjük.)

Ezenkívül:

A csendőrség 1943. évi elhelyezési térképe, 50 f.
Máshol nem kaphatók!

A megrendelt könyvek árát a Csendőrségi Lapok 25.342. számú csekkszámájára történő befizetéssel kell megküldeni.

A Szervezeti és Szolgálati utasítás,
úgyisint a Próbacsendőrök tankönyve
elfogyott, rendelést tehát egyelőre nem fogadunk el.
Ha ismét kapható lesz, közöljük olvasóinkkal.

EMCÉKEZZÜNK!

László Imre őrsvezető, címz. őrmester, az alsódomuki
őrs parancsoka, a románokkal vívott harcban, 1916
szeptember 1-én, a Nyergeshegy alatt elesett.

Takács József ada-kalehi különítménybeli csendőr
1916 szeptember 1-én Ada-kaleh-en román hadifogságba
esett, ahol nyoma veszett.

Csete Ferenc járásőrmester, herkulesfürdői járás-
és őrsparancsnok, a románokkal vívott harcban, 1916
szeptember 1-én Herkulesfürdőnél elesett.

Fazekas Mihály dealu-caprai őrsbeli csendőr a ro-
mánokkal a Boli-barlangnál vívott ütközetben, 1916
szeptember 2-án elesett.

Horváth György móri őrsbeli csendőr 1916 szeptem-
ber 3-án Burgajetben, Albániában, ragályos betegség-
ben meghalt.

Váradi József őrsvezetőt, a maróti őrs parancsno-
kát, egy üldözött fegyveres gonosztevő 1910 szeptember
6-án a berettyószentmártoni temető mellett agyonlőtte.

Andrejka Mihály gályai őrsbeli csendőr, címz. ör-
mester Albániában szerzett betegségében, a meljinei
várkórházban 1916 szeptember 6-án meghalt.

Kárpáti József mernyei őrsbeli őrsvezető, címz. ör-
mester a gyergyóalfalusi Maros-hídnál, a románokkal
vívott ütközetben, 1916 szeptember 6-án elesett.

Szabó Balázs inkei őrsbeli csendőrt 1909 szeptem-
ber 1-én az inkeantalfai határban egy orvvadász agyon-
lőtte.

Tanka Bálint szegedi kerületbeli 2. oszt. őrmester
1917 szeptember 8-án Szerbiában, járványos betegség-
ben meghalt.

Pápai Ferenc gyulafehérvári őrsbeli őrsvezető,
címz. őrmester 1916 szeptember 9-én az oroszokkal
vívott harcban Mielnica mellett elesett.

Földvári Hirótusz 1. oszt. őrmester, a felsőszöcsi őrs
parancsnoka, a harctéren szerzett betegségében 1916
szeptember 10-én Bécsben meghalt.

Bándi Benjámin csíkszeredai szárnybeli és Szasza-
rán István nemesszalóki őrsbeli csendőrök a románok-
kal, a Bucsina-tetőn vívott harcban 1916 szeptember
10-én elestek.

Balogh András hadnagy, a hátszegi szakasz parancs-
noka, az orosz harctéren szerzett járványos betegség-
ben 1915 szeptember 11-én Ivangorod-Irená-ban meg-
halt.

Nagy Ádám csíkmenasági őrsbeli csendőr, címz. ör-
mester a románokkal a Tolvajos-tetőn vívott ütközetben
1916 szeptember 12-én sebesülten hadifogságba esett,
ahol meghalt.

Várkonyi Béla alattyáni őrsbeli csendőr 1926 szeptem-
ber 14-én a jászberényi határban járőrtársa szuro-
nyába esett és meghalt.

Gábor István nagyborosnyói őrsbeli csendőr a ro-
mánokkal Homoródnál vívott ütközetben 1916 szeptem-
ber 15-én hadifogságba esett, ahol meghalt.

Járfás Pál budapesti közlekedési őrsbeli csendőr,
az általa vezetett gépkocsi rúgótörése következtében
1937 szeptember 15-én szerencsétlenül járt és Szolno-
kon még aznap meghalt.

Apróságok a szolgálatból.

Rosszul végzett személymotoszások.

I.

1910. év nyarán történt Márkusfalva községben, hogy a Mária-emlékszobor vasrácsát felfeszítették és onnan kb. 30—40 korona értékű váltópénzt elloptak. Az ellopott pénzt előző napon a lőcsei búcsúra menők dobálták be a szobor vasrácsán, mint kegyes adományt.

A nyomozásban mint őrsparancsnokom járőrtársa vettem részt. A gyanú egy Meszes* nevű helybeli szokásos büntetett cigányra irányult, mert a helyszínen megtaláltuk a pipáját. Megállapítottuk azt is, hogy aznap feltűnően költekezett és 20 K értékű váltópénzt 20 K-ás bankjegyre beváltott. Kérdőre vöntük, de tagadta a lopást. A 20 K-ás bankjegy a legalaposabb személymotoszás útján sem került elő. A kabátja zsebében többek között egy csomag érintetlennek látszó pipadohány is volt, melyet a többi dolgokkal őrizet alá vettünk. Már-már kimerültünk a gyanúsított konok tagadásával szemben, de mert feltevésünk szerint a 20 K-ás bankjegyeknek még birtokában kellett lennie, a nyomozást tovább folytattuk vele.

Nem tudtuk elképzelni, mi lehetett gyanúsítottunk konok tagadásának az oka, mert előző lopásai alkalmával mindig beismerte a bűncselekményt, ha némi bizonyítékunk volt ellene.

Éjjelre a község fogdájába akartuk bezárni a cigányt. Ettől úgy megrémült, hogy sírni kezdett és kijelentette, hogy mindent beismer, csak a fogdába ne zárjuk. Azonnal meg is mondta, hogy a 20 K-ás bankjegyet a pipadohány papírburkába rejtette el. Meg is találtuk ott. A csomagnak az a vége, melyben a bankjegyet három rétre hajtva elhelyezte, olyan ügyesen volt visszahajtva, hogy teljesen érintetlennek látszott.

Kíváncsian kérdeztük ezután, hogy miért rémült meg annyira, amikor a fogdába akartuk bezárni. Hiszen volt ő már eleget ilyen helyen. Suttogásra fogott hangon közölte, hogy nemrégiben egy cigány felakasztotta magát abban a fogdában — ez valóban így is volt — s annak a szelleme éjjelenként visszajár.

Meszes ezután megnevezte a tetteitársát is. Arra a kérdésre, hogy miért tartott ki olyan sokáig tagadása mellett, azt adta elő, hogy társával a helyszínen, a Mária-szobor előtt fogadalmat tettek, hogy a lopást akkor sem ismerik be, ha felakasztják őket, de a fogdától érzett félelmét már nem tudta leküzdeni.

II.

1936. november elején a ragályi őrs távbeszélőn kérte a putnoki őrsöt, hogy egy 13—14 éves leányt, aki Budapestre utazik, fogjon el és mofoztasson meg, mert 1800 P-t elloptott. A bűnjellel kísértesse át Zádorfalva községbe s az ott nyomozó járőrnek adja át. Az ellopott pénz 100 és 50 P-ös bankjegyekből állott.

A putnoki őrs járőre őrizetbe is vette a gyanúsított leányt, de hiába motozta meg, az ellopott pénzt nem találta nála. Mivel a leány a lopást is tagadta, átkísérték Zádorfalvára, ahol a ragályi őrs járőre már várt reá.

A ragályi járőr már döntő adatokat szerzett a gyanúsított ellen. Volt egy olyan tanú is, aki látta gyanúsítottat, amikor nappal bemászott a sértett lakásának nyitott ablakán. A leány ennek dacára is tagadott, ezért

ez a járőr is megtartotta a személymotoszást, persze eredménytelenül.

A járőr kb. három napig nyomozott a gyanúsítottal, amikor megtört és beismerte a lopás elkövetését és megmondta, hogy az ellopott pénzt kabátja gallérjának prémje alá varrta be.

Mikor a járőr a kabát szőrmegallérját felbontotta, valóban ott voltak a bankjegyek a gallér alatt teljes nagyságukban, szép sorjában egymásra helyezve, úgy, hogy azokat tapintással sem lehetett felfedezni.

Gyanúsított azt állította, hogy ezt a rejtekhelyet ő maga találta ki. El is hittük neki, mert megállapítás szerint a lopás után senkivel sem érintkezett.

Tanulságos példa ez arra, hogy a gyermek-bűnözők is ravasz furfanggal igyekeznek eltüntetni a bűnjelt.

III.

Ugyancsak 1936. február elején történt, hogy Barcika községben egy ny. áll. vasúti lakásából betörés útján 50 és 100 P-ös bankjegyekben 800 P-t elloptak. A lopás elkövetésével egy Kiss János nevű csavargót és szokásos büntetett gyanúsítottak, mert a helyszínen megjelent járőr megállapította, hogy a lopás éjjele előtti napon többen a gyanúsítotthoz hasonló egyént láttak a községben.

A járőr távbeszélőn kérte a szomszédos őrsöket, hogy a gyanúsított után nyomozzanak. Az egyik őrs el is fogta Kist és ezt közölte távbeszélőn a nyomozó járőrrel azzal, hogy a gyanúsítottat csak a következő nap tudja átadni, mert ott is követett el lopásokat.

Mint szakaszsparancsnok én is bekapcsolódtam a nyomozásba. Kiss az őt átadó járőr őrskörletében elkövetett lopásokat beismerte, ellenben a barcikai pénzlopást, melyet mi nyomoztunk, tagadta. A személymotoszás során is csak egy pár pengőt találtak nála.

Mivel a helyszínen még a sértettel volt dolgom, a gyanúsítottat egy járőr őrizetére bízam azzal, hogy kérdéseket ne intézzenek hozzá, ellenben motozzák meg újból alaposan. Amikor később visszamentem, a járőr jelentette, hogy nem talált a gyanúsítottnál olyan dolgot, ami ellene bizonyítékul felhasználható volna. Ezért az volt a gyanúnk, hogy az ellopott pénzt elrejtette, vagy valamelyik ismerősenek adta át. Hozzáfogtunk a kikérdezéséhez. Amikor a lopást követő napig eljutottunk anélkül, hogy közben a pénzlopásról szó lett volna, halk hangon megszólalt a gyanúsított: „Alhadnagy úr, mondani akarok valamit. Mivel úgy érzem, hogy tovább nem tudok védekezni, beismerem, hogy én loptam el a vasúti 800 pengőjét. 500 P itt van nálam, a többi egy Tóni nevű cigánynak adtam, hogy rejtse el.” Közben bele-nyúlt a balzsebébe, kifordította a bélést és kért, hogy fejtsem fel zsebkéssel. Miután a zseb hátulsó varrását kibontottam, azon át benyúlt a rövid, durva és vattával bélelt kabátjának bélése és posztója közé és kis ideig tapogatózva, onnan egy mogyorónagyságú papírgombócot vett ki. Mikor szétbontottam, egy teljesen ép 100 P-ös bankjegy feküdt előttem. A többi bankjegyet csak úgy tudtuk megtalálni a vatta között, hogy a kabát alján a bélést felfejtettük.

Gyanúsított ezután elmondotta, hogy a bankjegyek ily módon való elrejtésére egyik fogolytársa hívta fel a figyelmét. Ez a módszer annál be is vált, mert a nyomozáskor a csendőrök nem találták meg nála a pénzt, az a fogházból való kiszabaduláskor is a kabátja bélése alatt, a vatta között volt, egy ideig tehát gond nélkül élhetett.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

Azóta megtanultam, hogy miként kell motozni. Ezekből az esetekből leszűrtem a tanulságot: igen sok felesleges időt és fáradságot takarítunk meg, ha alaposan és tervszerűen keresünk.

Derecskei János ny. alhadnagy (Rimaszombat).

Amikor a sértett fél a helyszíntől.

1942 január 25-én a németbólyi őrsön, melynek akkor én voltam a parancsnoka, megjelent Kis Márton* kölkedi lakos, korcsmáros és ismeretlen tettes ellen feljelentést tett rablás miatt.

Elmondta, hogy január 24-én 15 óra tájban Villány községből szánkóval elindult Nagynyárádon és Németbólyon át, Kölked felé. A szánkóján 2 hordó bor volt kb. 750—800 liter mennyiségben. Németbóly községhez mintegy 1½—2 km távolságra lehetett, az idő már 20—21 órára járt, amikor két férfi bukant fel a szánkó közelében s anélkül, hogy bármit is szóltak volna, megragadták a lovak gyeplőszárát. Az egyik ismeretlen hozzáugrott, megragadta a vállán a kabátját és le akarta a szánkóról húzni, miközben a kabát elszakadt. (A szakadást meg is mutatta az őrsön.) Dulakodás közben sikerült magát az ismeretlen ember kezei közül kiszabadítania. Gyorsan kezébe fogta a gyeplőszárát és Németbóly irányába elhajtott. Az útonállók azonban kiabálva utána szaladtak. A lovak a kiabálástól megijedtek és a szánkót belevitték az út jobb oldali árkába. A holdvilágos estében látta, hogy a szánkórúd eltörött, a lovak hámjai pedig több helyen elszakadoztak. A két ismeretlen nemsokára odaért s ezért gondolkozásra nem volt idő. Marokra fogta a rúd törött végét s azzal szállt szembe velük. Néhányszor alaposan odaütött mindkettőnek, mire azok a hófödte tarlón át megfutamodtak.

Meggyőződése, hogy a lovait akarták elrabolni.

A panasz felvétele után Kovács István III. prbcső-el azonnal szolgálatba vezényeltem magam és a sértett korcsmárossal együtt a községhezához mentünk, ahol bizalmi egyéneket vettem magam mellé. Ezután sértettel közöltem, hogy kimegyünk arra a helyre, ahol az eset történt. Azt felelte, hogy kár kifaradnunk olyan messzire, mert csak nyomokat találunk a hóban, semmi mást. A lovak és szánkója már nincsenek ott. A lovakat még előző este bevette a községbe, a szánkóját pedig, mielőtt a feljelentést megtette, segítségével kihúzatta az árokból és a Szilágyi-féle korcsma félszere alatt helyezte el.

Sértettől már a laktanyában is megkérdeztem, tud-e az ismeretlenekről valamilyen személyleírást adni, de akkor semmit nem tudott mondani. Most azonban, mikor újra felhívtam, hogy jöjjön velünk az eset színhelyére, egyszeriben eszébe jutott, hogyan néztek ki a tettesek. Elmondotta, hogy az egyik kb. 175—180, a másik pedig 165—170 cm magas, cigányos kinézésű ember volt. E mellett továbbra is csak azt hajtogatta, hogy a helyszínre ne menjünk ki, mert ott a lábnyomokon kívül semmit nem találunk. Megmagyaráztam, hogy a helyszínt meg kell néznem s ezzel elindultunk.

Útközben a sértettet állandóan figyelemmel kísérttem. Bár a nagy hidegben mindannyian fáztunk, csodálkozva láttam, hogy emberünk izzad. Meg is

Kórsós Gábor próbacsendőrtizedes (felsőkaboli őrs), akinek hőstettéről mult számunk „Hírek” rovatában megemlékeztünk. Július 26-án orvlövészekkel vívott harcban bátor közbelépésével megmentette egyik határ vadászunk életét s lehetővé tette saját erőink eredményes harcát.

kérdeztem tőle, hogy mitől van olyan melege, de csak hümmögött. Mikor a helyszínt kb. 50—60 méterre megközelítettük, előremutatott. A szánkó ott volt az ároknál, de kár tovább menni, mert a helyet innen is látjuk. Újra felhívtam, hogy jöjjön csak közelebb ahhoz a helyhez és mutassa meg azt is, hogy a támadók merre szaladtak el a nagy hóban. Erre sértett rám, majd járőrtársamra és a bizalmi egyénekre nézett és így szólt: „Tiszthelyettes úr, menjenek haza. Nem történt itt semmi.”

Ezzel ugyan nem mondott újat, mert akkor már tisztában voltam azzal, hogy a panasz elejétől végig kitalált mese, mégis nyugodtan végighallgattam mondanivalóját.

Beismerte: a valóság csak annyi, hogy útközben a szánkón elaludt, a lovak valamitől megijedtek s a járóművet az árokba rántották. A rablók kapcsolatos mesét azért találta ki s panaszt is azért tett az őrsön, mert a lovak és a szánkó édes apjái és azt gondolta, hogy ilyenformán apjának a károkat nem kell megfizetnie.

A helyszínt és környékét ennek ellenére is részletesen megnéztük, de a szánkó árokbacsúzásának és kihúzásának nyomain kívül semmit sem találtunk.

A községbe visszatérve a szánkót, majd a lovakat és a lószerszámokat is megvizsgáltuk.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

Sértett ezt látva, megjegyezte: „Most már tudom, hogy a csendőr urak puszta szóra nem hisznek el semmit, hanem mindenről maguk győződnek meg.“

Sértettet ekkor a községházán ismét kikérdeztem s személyi adatainak felvétele után elbocsátottam. Bevonulásom után az esetről a pécsi kir. ügyészségnek jelentést tettem.

Nagy Sándor I. főtörzsőrmester (Siklós).

Utijegyzetek Oroszországból.

Írta: nemes KACSKOVICS BALÁZS főhadnagy.

(Tábori posta: K—518.)

Rekkenő füledt meleg

van idekint a nyári hónapokban. A nap perzselő sugarai mint tüzes nyilak öntik el az orosz rónák zöldelő növényzetét kora hajnaltól késő délutánig. A robogó szabadságos vonat háromnapos lakói egészen elbágyadva, ingujjra vetkőzve pihentek a forrósággal átítatott fülkében. Az ablakot kinyitni nem lehetett, mert 5 percen belül vastag porréteg lepett volna el mindent, még a beállítható pad-asztalon párolgó ebédet is.

A katonák fáradtan szunyókáltak az ebéd elfogyasztása után.

Pár óra múlva iszonyú zökkenéssel megállt a vonat. A polcokon lévő táskák súlyos égi ajándékként hullottak fejünkre. Otthon balesetet jelent ez, itt kényszerült kedélyességgel vesszük tudomásul. Semmi az egész, csak meg kell szokni!

Utitársaink közül többen céljukhoz érkeztek. A tisztí legények összeszedik a táskákat, ládákat s rövid búcsúzás után elhagyják a fülkéket.

Egy óráig állt a vonat, magam is leszállók, körülnézni. A pályaudvart helyettesítő fabarak előtt (a p. u. jelenleg a bombázók munkája miatt használhatatlan) tanakodnak a leszállt fiúk. Hallom, amint türelmetlen hangon kérdezősködnék az ott álldogáló katonáktól, hová, merre menjenek, hol jelentkezzenek. Fáradtak, szeretnének mielőbb helyükön lenni. Kurta válaszok hangzanak.

— Alázatosan jelentem, nem tudom, csak egy hete vagyok itt! vagy

— Tessék megkérdezni a németektől, nem tudjuk mi sem!

— Hát kitudja akkor! — fakad ki valaki, megúnva a sok kérdezősködést.

Ebben a pillanatban odapattan elélem egy mosolygós arcú, jóképű csendőr s szép alföldi tájszólással jelentkezik. Megkérdem tőle, itt teljesít-e szolgálatot.

— Nem — jelenti katonásan — de azért itt is ismerős vagyok! S elsorolja a honvéd bajtársak által keresett alakulatok szálláskörletét, mintha mindig itt szolgált volna.

A honvéd bajtársak most már eligazítva indulnak útba, a 2 km-re levő városka felé. Elmenőben hallom, amint egy zászlós elismerő hangon mondja a bajtársának:

— Látod pajtás! A magyar csendőrök!

Az esthajnaleszár ragyogása

ezen a vidéken sokkal fényesebb, mint otthon. Vagy csak nekem tűnné fel úgy? — nem tudnám eldönteni. Egy ideig nézem a lefüggönyözött ablak ujjnyi kis résén át a mindjobban sötétedő orosz eget, hátha találok egy futó felhőt, amellyel üzenetet küldhetnék haza, Magyarországra.

A többiek végignyulnak az üléseken, s a vonat ütemes zakatolása hamar mély álomba ringatja őket.

Tompa puffanás szakítja meg az éjszaka csendjét. Utána négy erős dörrenés. Már ott vagyok a vonatparancsnok mellett, mikor vitéz F. E. hdp. tűzmester jelenti: „A vonat mögött az u.....i fahidat felrobbantották aknavetővel. Négy lövést adtam le a gépágyúból.“ — Feltépjük az ablakokat. Mögöttünk nem messze lángol a híd. A vonatparancsnok hadnagy mosolyogva jegyzi meg: „Milyen jó, hogy 5 perccel előbb indultunk el az utolsó állomásról.“

Nagyokat ásitva készülök neki az elalvásnak. Rövid fohászt mondok magamban s szemeim álmosan csukódnak be. Csak egy pillanat, vagy talán öt perc, annyit aludhattam, mikor lövések zajára riadok fel. Utitársam békésen alszik. Felrázom!

— Feküdj le, kisebb a célpont! rivall rám félálomban s tovább alszik. A kék lámpát kikapcsolják. Sötétben tapogatózdom a fülkéből a folyosóra. A kocsik tetején megszólalnak a golyószórók. Élénk tűzzel felelnek az orvtámadásra.

A parancsnoki kocsin át igyekszem tovább. Ablakot felhúzni, üvölti egy álmos hang valahol. A konyhakocsin át eljutok a 3. osztályra. Mindenütt a padokon hasálnak, de itt, a 4. fülkében az ablaknál két alak áll. A nyitott ablakon keresztül puskával tüzelnek az ellenségre, az erdőben rejtőző orvtámadókra. A csendőreim...

A vonat 80 km-es sebességgel rohan az éjtszakába. Az az érzésem, most... most futunk aknára. Végtelenségnek tűnik fel az a 20 perc, mire megállunk. Nincs semmi baj.

Járőröm jelenti, hogy a 20. töltenyt eltűzelték.

— Hogyan vették észre, hogy honnan támadtak, — érdeklődtem az őrmestertől?

— Balról egy vörös rakéta röpiült a levegőbe s azután jobbról lőttek ránk először. A vonatról mi kezdtük meg a tüzelést, azután a golyószórók és a gépágyúk.

Hivatnak a parancsnoki kocsiba. Sz. J. hadnagy vonatparancsnok írja a jegyzőkönyvet. A kis szöke hadapród is ott van. Jó munkát végzett. Mielőtt aláírom a jegyzőkönyvet, kezét akarok vele szorítani. Szerénykedve jelenti, hogy piszkos lett az ágyútól. Megölelem.

Mikor visszamegyek a járőrömhöz, élénk hangon magyaráznak a többieknek. Megállok az árnyékban, hallgatom őket. Az arcuk puskaporfüstös, kormos, de a szemük: csillog, mint az esthajnaleszár.

A Stukák

jó munkát végeztek, amerre zúgó motorjuk végigvijjogott. Rom és kőhalom a város.

A főtéren földből, összehordva hatalmas Hármashalom, rajta a kettőskeresztet smaragdzöld pázsit fonja körül. Alatta felírás, magyarul, németül és oroszul: „1942. Visszaadtuk nektek a hazát és a szabadságot!”

Indulunk tovább, a porladó aszfalton mindent belep a gyom. Az egyik sarkon csödület támad. Megnézzük mi is, mi van ott?

Négy jóvágású, Bocskay-sapkás, kakastollas csendőr fordul be az utcába kimért járőrlépéssel. Portyázzák a várost. Utánuk bámul a népség.

Mikor találkozunk, ismerősen mosolyognak, pedig sohsem láttak. Boldogan nézünk egymásra, oly jól esik itt messze idegenben, ha találkozunk: magyar csendőrök.

A színházban

táncjátékot hirdet a plakát. „Bunte balett”, — tarka balett a címe.

A terem zsúfolásig tömve annak ellenére, hogy a közelmúltban előadás alatt egy bomba csapott be.

A színpadon színes figurák lejtik el a zene hangjára különböző népek táncát.

Az erkélyen ülök fenn, két német bajtárs között. A magyar tánc után megered a nyelvük. Téma van bőven. Szünetben vidáman beszélgetünk.

Különösen érdekli őket kis tábori sapkamon a kakastoll. Tetszik nekik, nem titkolják.

Hátha még éreznék, milyen büszkén viseljük mind, akik itt kinn vagyunk!

KATONAI ISMERETEK

Páncélos roham.

„A kubáni hídfőnél nagy páncélos csata dül...”

A bolsevisták ellenállási vonala a szemben lévő magaslaton húzódik, az ellenséges tüzésnek csak zavaró tüze ér el ide, ahol a holnap hajnali páncélos támadásra intézkedik a parancsnok.

A mai nap folyamán a felderítő repülők már fényképezték a holnapi előnyomulás terepét; megállapították, hogy az ellenség több, egymás mögötti vonalban ásta be magát. Tüzérsége állandóan lő, de ez nem zavarja a parancsnok tájékoztatását:

— ...felderítésünk jelentése szerint akna-zárral kell számolnunk a műút mindkét oldalán, annál a távoli tanyánál és ott: a sárga földhányásos területen...

Utászok végezték a felderítésnek ezt az igen fontos részét, azonkívül megállapították a hidak és átereszek teherbírását: átmehetnek-e vajjon rajtuk a több tonna súlyú harckocsik?

— ...ellenséges páncél elhárítás leginkább ott a műút és vasút keresztezésénél van... — hallatszik a parancsnok hangja a távolabbi géppuskák kerepelésén át — felderítő csoportunk utolsó jelentését X.

Kiflött ellenséges harckocsik szegélyezik az utat.

közsegből küldte, arra gyengébb a bolsevista ellenállás...

Most szélvész sebességgel húznak el a domb mellett motorkerékpáros lövészeink.

— ...a harcot a motorkerékpárosok már megkezdték, főcsapatuk most tör előre mellettünk, arra, a patak völgyében keresnek megközelítési lehetőséget. A gépkocsizó gránátosok ott, a két major közötti területen nyomulnak előre...

Az alparancsnokok távcsővel és térkép alapján figyelnek, a szabadszemmel még alig észrevehető ellenséges repülőgépekre már megnyitották tüzüket a légvédelmi tüzeik: ők oltalmazták a páncélosok támadáshoz csoportosulását. Motorkerékpáros hírvivők száguldanak parancsokkal árkon-bokron keresztül...

— ...első csoportban támad: a harckocsi-osztály, X. alezredes páncélvadászai és a páncéltörő fegyverek legnagyobb része...

Ennek a legerősebb csoportnak feladata belepérselődni az ellenség testébe, rátörni a tartalékokra, elérni a bolsevisták tüzéségét, megtörni az ellenség páncélos erőit.

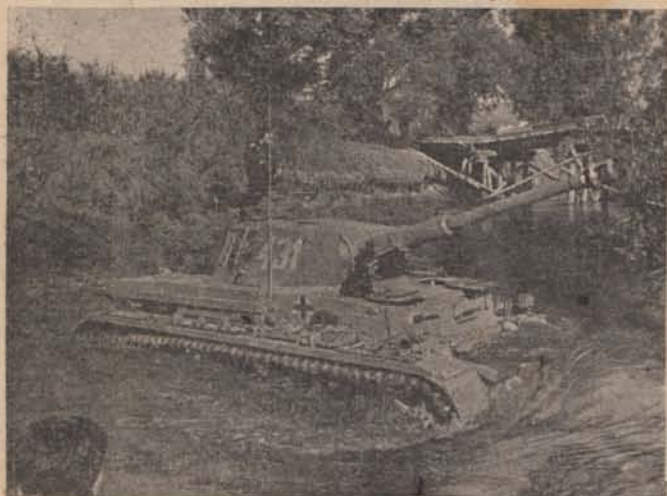
— ...második csoportban támad: a harckocsi-ezred... — itt elvesznek a parancsnok szavai a mellettük lévő légvédelmi ágyús üteg tüzelésének hangzavarában: ellenséges vadászgépek — a Raták — alacsony támadást kíséreltek meg.

A második csoportban már viszonylag gyengébb páncélos erők törnek előre: a még megmaradt ellenállást fogják legázolni! Utánuk már nem maradhat ellenséges tüzelő páncélelhárító fegyver! Biztos előretörést készítenek elő a harmadik csoportban előrenyomuló gépkocsizó gránátosoknak, akik majd megtisztítják a terepet.

— ...anyagutánszállító vonal: itt a műút mellett X. pályaudvarig, ott üzemanyag felvételező hely települ...

Ezt az utánpótlási vonalat is a harmadik lépcső biztosítja. Megléte a támadás sikerére döntő befolyású lehet.

— ...a támadáshoz való készenlétbe helyezkedést holnap hajnali három óráig kell befejezni, a támadás rövid rádió parancsomra indul...

A harckocsi előtt nincs akadály.

A parancsadásnak vége, a parancsnokok sietnek vissza csapataikhoz.

Lassan leszáll az este.

Időnként felvillannak a fényszórók, amint a levegőt kutatják, különben csend van. Éjfél felé tompa motorbúgás jelzi, hogy megindult a páncélosok készenlétbe helyezkedése.

Hajnali három órakor már teljes erővel dúl a harc az elővéd és az ellenség között. Mindenütt kis csoportok nyugtalanítják a bolsevistákat. Azok teljes bizonytalanságban vannak, hogy hol is készül a főtámadás?

Páncélgépkocsik hozzák a jelentéseket, az utászok serényen dolgoznak a tüzérségi becsapódások okozta útrongálások helyreállításán.

A támadáshoz csoportosult páncélos csapat ugrásra készen áll! Az előretörés útvonalának szélén ködben úsznak az ellenséges páncéelhárító fegyverek, az enyhe szél feléjük fújja a mesterséges ködöt. Oldalt már villámgyorsan aknazárat telepítettek az utászok: ez megghiusítja a bolsevisták minden betekintési kísérletét. A harckocsik motorjai tompán dübörögnek, a parancsnokok a páncéltornyokból figyelik az előnyomulás terepét.

Kopog a rádió!

A parancsnokok erélyesen ismétlik a rádión közvetített parancsot.

— Páncélosok! Előre!...

Teljes erővel felbögnék a motorok és hatalmas tömegben, nem várt fürgeséggel indul meg az első páncélos csoport támadása. Alig egy kilométerrel utánuk már a következő csoport tör előre és félelmetesen hömpölyög a feltartóztathatatlan páncélos roham!...

Nem akadály a „Tigrisek” előtt az árok, bozót, — fákat döntenek ki maguk előtt! Elsöprik az útjukba kerülő kis házakat és félelmetesen közelednek az ellenség felé. Mikor a harckocsiba beépített löveg tüzel, a hatalmas páncéljármű pillanatokra megáll, de a géppuskák még a harckocsik előremozgása közben is szaporán szólnak. Élen a parancsnoki harckocsik rohannak, csapataik tüzeit foszforos lövésekkel irányítják.

A bolsevisták már csak néhány makacsul tüzelő páncéltörő fegyverrel próbálkoznak feltartóztatni az egyre közelebb jutó, mozgó acélerődöket...

A tüzérségünk most beszünteti tüzeit, mert a páncélosok már olyan közel értek az ellenséghez, hogy veszélyeztetésük nélkül nem lőhetnek tovább.

Az első csoportban rohanó páncélosok már betörték az ellenséges védőállásba. Most a levegőből erős motorzúgás hallatszik! Héjjaként csapnak le a magasból a zuhanóbombázók. Hatalmas robbanásokkal csapódnak be a célba bombáik, s máris felhúznak ismét a magasba. A támadásuk okozta teljes zavart kihasználva, a harckocsik újult erővel törnek előre.

A pokoli lármában csak a közös kiképzés, és a közös célra törés az egyetlen vezetési eszköz! De ez biztos! A páncélosok támadása nyomán a bolsevisták főellenállása megtört, legázolt tűzfegyverek láthatók mindenütt s itt-ott még keményen harcoló bolsevista csapatok. A támadást kísérő bombázó repülőgépeink már a hátsó állásokat támadják...

A páncélos erők kisebb csoportjai még lövik egymást, a nagyobb csoportok már gyülekeznek az egyik erdőben, új harcra.

Itt is, ott is feltűnnek a gépkocsizó gránátosok, távolabb, a homokos síkságon gyalogság veszi át a páncélosoktól a lerohant terepet, jelentés érkezik az ellenség ellentámadásai irányáról: arra száguldanak el a páncélos különítmények. A harapófógó bezárult. Nehéz ellenállni a páncélosok rohamának!...

Harcképtelenné tett szovjet harckocsi a német állásban.

Emlékezés a második nándorfehérvári csatára

Most volt 226 esztendeje annak, hogy Savoyai Jenő herceg főparancsnoksága alatt magyar vezérek, tisztek és legénység világgraszáló győzelmet arattak 1717 augusztusában a törökön. Ennek a győzelemnek a nagysága csak Hunyadi János nándorfehérvári diadalához hasonlítható...

A Karlócán megkötött béke a görög partvidéket elvette a töröktől és Velencéhez csatolta: ez volt a közvetlen oka, hogy a török szultán hadat üzent Velencének. Ezzel Magyarországot is fenyegette, ezért a bécsi udvar — szövetségben Velencével — megkezdte a török elleni hadműveleteket. Első hadművelati célul Nándorfehérvár (Belgrád) visszafoglalását tűzték ki.

A mintegy 65.000—70.000 főből álló sereg főparancsnoka Savoyai Jenő herceg volt, alvezérei és csapatainak zöme magyarokból állott.

1716 augusztus elején Pálffy János felderítő vállalkozása után a főszereget átkelt Péterváradnál a Dunán és heves harcokban — főként lovassági sikerekkel — megfutamította a törököket. Ezzel Temesvár és a temesi bánság a másfél évszázados török uralom alól felszabadult.

A rendkívül szigorú 1716/17-es tél és a tavaszi áradások csak a következő évben: 1717 júniusában tették lehetővé a tulajdonképpeni hadművelati cél: Nándorfehérvár elfoglalását. A mesterien végrehajtott átkelés után Savoyai Jenő herceg a vár körül sáncokat építtetett s ezzel elejét vette a török kitörési kísérleteinek. Az ostromló tábornok hidak kötötték össze a túlsó parttal. Mind a hídépítés, mind a hídörzés nehéz munkáját magyar csapatok végezték.

Mikor kém-hírek érkeztek, hogy Halil nagyvezér erős felmentő sereggel közeledik és a várórság is kitörésre készül: Savoyai általános támadást rendelt el. E támadás közepette érkezett be átkaroló támadással Halil pasa felmentő serege, ezért Savoyai herceg az erejét megosztottan alkalmazta: egyes részekkel a vár vívására, a zömmel a felmentő sereg ellen fordult.

A nagy köd megakadályozta a várat védő törököket abban, hogy a felmentő Halil pasa segítségére jöhessenek, így Savoyai csak gyenge biztosítást hagyott velük szemben és jóformán teljes erejével Halil csapatai ellen támadt.

Pálffy lovassága átkarolta a törökök bal szárnyát és a Száva felé szorította, úgy, hogy ez a rész megfutamodott a csataterőről. Középen nehéz volt a helyzet: a török áttörte Savoyai herceg csapatait és csak a tartalék gyors bevetése akadályozta meg a komoly sikert. A főként magyarokból álló tartalék gyors- és erélyes beavatkozása eredményezte azt is, hogy délelőtt 10 óra felé — kemény küzdelem után — a törököket nagyrészt megsemmisítették. A belgrádi török őrség látva a nagy győzelmet és saját ellenállásának hiábavalóságát: megadta magát.

Ebben a hadjáratban is — mint a történelem folyamán annyiszor — magyar vezérek és harcosok arattak sikert. Több mint 200 esztendő távlatából gondoljunk büszkén dicső őseinkre...

Vitéz Tolnay Lajos
vkszt. százados

Az emlékezésre serkentett tanu.

Irta: VÁLI FERENC főtörzsőrmester
(Geszty.)

Mikor 1939. áprilisában a felszabadult Felvidékre helyeztek át és állomáshelyemre, a lévai őrsre bevonultam, öt kiderítetlen baromfilopási ügy fogadott. A lopásokat az őrskörlet több községében követették el. Pótnyomozásukra, mint őrsparancsnok-helyettes, én kaptam parancsot. Járőrtársamul Acsádi Mihály őrmestert jelölte ki őrsparancsnokom.

A helyi és személyi ismeretek terén akkor még mindenki gyenge lábon állott az őrsön, hiszen alig néhány hónap telt el a csehek kivonulása óta s ez bizony nem volt elegendő a részletesebb tájékozódásra.

Ilyenformán nem csoda, hogy három napi puhatolásunk eredménytelen maradt. Már-már azon a ponton voltunk, hogy egyelőre abbahagyjuk a hiábavalónak látszó pótnyomozást, amikor Felsőszecse határában a mezőőrrel történt találkozásunk új reményeket ébresztett bennünk. Beszélgetésünk során megkérdeztem tőle, hogy őrködései idején, a hajnali órákban látott-e arrafelé valakit, aki kosarat cipelt s akiről feltételezhető, hogy baromfilopásokat követett el. A kérdést azért tettem fel ilyen formában, mert a valószínűség a mellett szólt, hogy a tettes a lopott jószágot nem pusztán kézben, hanem valamilyen alkalmatosságban vitte magával, cselekménye végrehajtására pedig az éjszakai időt választotta s így hazatérése a hajnali órákra eshetett.

A mezőőr először azt válaszolta, hogy bizony ő ilyen embert nem látott arrafelé, de amikor látta, hogy további kérdezősködésünktől még korántsem szabadult meg, gondolkodni kezdett s végül kisütötte, hogy körülbelül két héttel azelőtt mégis csak találkozott egy gyanús férfival. Az illető hajnali 3—4 óra körül haladt át gyalogosan az úton és hátikosarat vitt. Megállította és megvizsgálta a kosarát: üres volt, de az alján tollhulladékot tapintott. Az ismeretlen férfit ezután továbbengedte s az Garamszentgyörgy irányába távozott. A mezőőrtől elég pontos személyleírást is kaptunk a hátikosarasról, aki feltevésünk szerint a keresett baromfitolvaj lehetett.

Gyanúsítottunkat az eddigi adatok alapján Garamszentgyörgyön, vagy annak környékén kellett keresnünk. Megkezdtek hát a puhatolást és pedig

Géppisztolyos és golyószórós csendőr járőrök kutatják át az orvlövész-gyanús területeket.

Géppisztolyos csendőr járőr igazoltat

mindjárt az útba eső két községben: Felsőszecsén és Nagykálnán. A nagykálnai bíró emlékezett egy, a személyleírással egyező külsejű baromfitolvajra, aki rövid ideig a községben lakott, de 1936-ban apósával, az akkor elbocsátott községi sertéspásztorral és annak családjával együtt ismeretlen helyre költözött. Csak a keresztnevét tudta megmondani: Ferencnek hívták.

Ez bizony sovány adatkiegészítés volt, de azért tovább nyomoztunk, kevés reménnyel, de annál konokabb akarással. Eleinte úgy látszott: nyomozásunk holtpontra jutott; három napi munkával mégis sikerült megállapítanunk, hogy keresett emberünk apósával és annak családjával együtt Nagykálnáról Hontvarsányba, onnan Vámosladányba, majd Garamszentgyörgyre költözött. Egy-egy helyen csak rövid ideig tartózkodott s ezért a lakosság körében úgyszólván ismeretlen maradt.

Garamszentgyörgyön első utunk a bíróhoz vezetett. Megtutuk tőle, hogy a községbe nemrég valóban új sertéspásztor jött, aki vejével, Szlávik Ferenc-

A magyar államot 1526-ban, miután magárahagyatva több, mint egy századig harcolt már a török katonai nagyhatalom ellen, csak a hadi túlerő csapása törhette meg ideiglenesen. A XVIII. század pihenése után a XIX. században újból szívós erővel és kitartással küzdött azért, hogy az állandó és mindig érvényes alapelvet: a Kárpátmedence önálló és egységes politikai szervezetét megvalósítsa. Viszont a világháború utáni ú. n. rendezést, a történelmi egység széttörését, máról-holnapra új államok alkotását Magyarország keserűséggel, de szíve mélyén nagy nyugalommal nézte. A földrajzi tényezők parancsa ellenére cselekedni lehet — megtette ezt Nagy Sándor, Dzsingiszkan, Napoleon vagy megtették legutóbb 1918-ban a Szövetséges és Társult hatalmak, — de alkotásuk csak pusztulásra, hanyatlásra és a népek boldogtalanságára vezetett. A kérelhetetlen földrajzi tényezők következetesen felülke-rekednek, a természeti erőknél nyugvó természeti tényezőkhöz símuló reális politikai alapelveknek érvényesülniök kell és katasztrófálisan omlik össze minden olyan alkotás, amely ezeket a tényezőket figyelmen kívül hagyja.

Magyarország története legfényesebb bizonyítéka ennek.

cel együtt lakik. Kijelentette, hogy az általunk közölt személyleírás Szlávikra pontosan ráillik.

Ezután már könnyen ment minden.

A sertéspásztor lakásán, gyanúsított távollétében házkutatást tartottunk s ennek során megtaláltuk a mezőőr elbeszéléséből már ismert hátikosarat a belső falaiba akadt tyúktollhulladékokkal. Ezt bünyjelként őrizetbe vettük. Szlávikot munkahelyén leptük meg s kikérdezése végett a községházára vezetük elő. Eleinte tagadta, hogy a baromfilopásokhoz bármilyen köze volna, később mégis megtört és 15 rendbeli lopást ismert be. Ezek közül tíz esetben a károsultak feljelentést nem is tettek.

Szlávikot tényvázlattal a komáromi kir. ügyészségnek adtuk át.

Nyomozásunk sikerét tulajdonképpen annak köszönhetjük, hogy a mezőőrrel történt találkozásunkat is a cél szolgálatába állítottuk, őt egy valószínű feltevéssel visszaemlékezésre serkentettük s így — szerencsénkre — a meginduláshoz használható adatokra tettünk szert. Az eredményt a továbbiakban a szívós, kitartó nyomozómunka biztosította.

NYELVMŰVELÉS

3.

Három kötőszó.

Vessük egybe ezeket a mondatokat: *Sokat dolgozott és tisztességes jövedelemre tett szert* (kapcsolatos mondatok). *Tisztességes jövedelemre tett szert, sokat dolgozott ugyanis* (magyarázó mondat). *Sokat dolgozott, tehát tisztességes jövedelemre tett szert* (következtető mondat). *Jóllehet sokat dolgozott, mégsem tett szert tisztességes jövedelemre* (ellentétes mondatok). *Tisztességes jövedelemre tett szert, mert sokat dolgozott* (okhatározó mellékmondat). *Sokat dolgozott, hogy tisztességes jövedelemre tegyen szert* (célhatározó mellékmondat). Mindegyik mondatnak ugyanaz az alapgondolata: a sokat dolgozás, meg a tisztességes jövedelem összefüggése. Mégis mindegyik mást fejez ki. Miért? Azért, mert mindegyiknek más a kötőszava (és, ugyanis, tehát, jóllehet, mert, hogy).

Jelentéktelen szócska a kötőszó, ám ő határozza meg az összetett mondat jellegét. Olyan a mondatban, mint fűszer az ételben. Ennélfogva gondosan kell kiválasztására és adagolására ügyelnünk. Annak a szakácsnak, aki tudatlanságból a lekváros derelyét paprikával, a pörköltet meg paprika helyett ánizsmaggal fűszerezi, menten kifelé áll a rúdja. Pedig de sok nyelvi szakács követ el ugyanilyen vad hibát! De hát szerencsénk — nem mentségükre! — a legtöbb ember nyelvérzéke renyhébben működik, mint inyes érzéke...

Ezúttal három kötőszóval foglalkozunk, az úgy... mint, míg... addig páros s a miután egyes kötőszóval. Mind a háromnak van egy közös tulajdonsága: használatuk szemenszedett germanizmus.

Úgy... mint.

Kapcsolatos mondatokban fordul elő ez az idegen szerkezet: *Tisztességes jövedelemre tett szert úgy ő, mint a fia. Úgy a beadványt, mint a mellékletet hitelesíttetni kell.* A hivatalos nyelv úgyszólván nem tud megenni nélküle. Pedig nem vagyunk kölcsönre utalva, megalkotta már a régi nyelv az

idevágó páros kötőszót, nemis egyet, hanem kettőt: mind...mind, is...is. Ezt kell tehát mondanunk: Tiszteletes jövedelemre tett szert mind ő, mind a fia. A beadványt is, a mellékletet is hitelesíteni kell.

Míg...addig.

Ezt a kötőszót meg ellentétes mellékmondatokban használják, jöllehet egyidejű mellékmondatot fejez ki, ezt is suta módon. Pl. *Míg ő dolgozott, addig a fia henyélt.* *Míg az úgy...mint-et kapcsolatos mondatokban, addig a míg...addig-ot ellentétes mellékmondatban használják hibásan.* Az ellentétes kötőszók: *pedig, ellenben stb.* Helyesen ezért hát ezt kell mondanunk: *Ő dolgozott, fia pedig henyélt.* Ha élesebben akarjuk az ellentétet kidomborítani, akkor az ellenben kötőszót használjuk: *Az úgy...mint-et kapcsolatos mondatokban, a míg...addig-ot ellenben ellentétes mellékmondatban használják hibásan.* Az egyidejű mellékmondatnak sem *míg...addig* a kötőszava, hanem: *míg, amíg, mialatt stb., pl. míg (vagy amíg mialatt) a gyárban dolgozott, a gyereket elgázolta a villamos.*

Miután.

A legelterjedtebb idegenszerűségek egyike. Maga a kötőszó — ellentétben az előző két kötőszóval — kifogástalan, csak használata hibás, idegen példát követő. Okhatározó mellékmondatban használják, holott előidejű mellékmondatba való. Az okhatározó mellékmondat a *miért?*, *mi miatt?*, *mi okból?* kérdésre felel. Mielőtt tehát leírni a *miután-t*, tegyük föl a kérdést. Ha a mondat tartalma azt mutatja, hogy okhatározó mellékmondat van dolgunk, nem szabad a *miután-t* belekényszeríteni. *Miután a vizsgát sikerrel megállta, állást kapott.* *Miután az idézésnek nem tett eleget, elrendelték elővezettetését.* A próba azt mutatja, hogy okhatározó mellékmondat mind a kettő, ezért ennek a kötőszavait: *mert, mivel, mivelhogy, minthogy, következésképpen stb.* kell használnunk. A két mondatot ilyképpen kell nyélbeütnünk: *Mivel (mivelhogy, minthogy) a vizsgát sikerrel megállta, állást kapott.* *Elrendelték elővezettetését, mert az idézésnek nem tett eleget.* A *miután* hibás használata annyira meggyökeresedett, hogy helyes jelentésével immáron a köznyelv nem is él. Ez a jelenség annak a törvényszerűségnek felel meg, hogy minden nyelvi alak csak addig él, ameddig használják. Ilyenformán tehát a korcs alakok halálra ítélik a helyes nyelvi kifejezést, szerkezetet. A *miután* helyes használatát az alábbi példák mutatják. *Miután a termést betakarították, nekifogtak a cséplésnek.* *Miután az ország főlzabadult a török uralom alul, megkezdődött az elpusztult területek újraépítése.*

A *miután* figyelmet érdemel más nézőpontból is. Szavunk voltaképpen egy német hibás használat átvétele. A német ugyanis szintén hibásan használja a *miután* mintáját okhatározó mellékmondatban, s a német nyelvművelés csakúgy küzd ellene, mint mi a *miután* hibás használat ellen. Többre bicsköljük hát az idegen hibát, mint a magunk törzsökös kifejezéseinek gazdagságát. Minő téves utakra vezet a nyelvi idegenszerűség imádata!

Loványi Gyula.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Biztosítási család nyomozása.

Beküldte: GALLAI JÓZSEF alhadnagy (Mohács).

1941. február 17-én 20 órakor, a Kapos-csatorna mentén, — Mosdós községtől mintegy 2 km. távolságra, — az úgynevezett „Berekben“ lévő, Gara Gyula* volt mosdósi nagybérlő kaposvári lakos tulajdonát képező, kazalba rakott 4—5 vagon mennyiségű kender kigyulladt és hatalmas lánggal égett. A felriasztott tűzoltóság és a község lakossága a tűznek csupán szemlélői maradtak, mert a tűz olyan nehezen megközelíthető helyen keletkezett, hogy csak elkésve lehetett volna a nagy sötétben odajutni s emellett más vagyonát nem is veszélyeztette.

A tűzriadóra az őrön lévő legénységgel azonnal szolgálatba indultunk. Mielőtt a tűz helyszínére mentünk volna, elvegyültünk a község szélén bámszokdó lakosság közé. Az emberek találgatták, hogy a tűz mitől keletkezhetett. Véleményük általában az volt, hogy gyújtogatás történt. Tudták ugyanis, hogy a nyár folyamán a kendert a jég elverte. A bérlő ezért nagyobb biztosítási összeget kapott. Ezenfelül az árvíz a kenderföldet elborította úgy, hogy a kender 2—3 hétig víz alatt állott, miáltal megkorhadt és értékében csökkent. A betakarítását az árvíz miatt csak késő ősszel tudták volna végezni, de a nagy esőzések és sár miatt ez sem sikerült, kénytelenek voltak a „Berekbe“ összehordani és kazalba rakni. A vasútra kiszállítása, mint-hogy a bérlőnek fogata nem volt, nagy összegbe került volna. Ezért feltételezték, hogy a kendert a bérlő biztosította és azután felgyújtotta.

A helyzetet és körülményeket mi is ismertük s így nekünk is ez a gyanúnk támadt. A sötét miatt a helyszínére csak másnap virradatkor mentünk ki. Bizalmi egyéneket is vettünk magunk mellé egy majorgazda és a másodbíró személyében. Eredetileg a másodbíró helyett Gégény Márton kertészt akartuk magunk mellé venni, de midőn beszóltunk érte a lakására, feleségétől arról értesültünk, hogy Gégény a kora hajnali vonattal Kaposvárra utazott.

Útközben nyitott szemmel figyeltük a sáros úton található esetleges áruló nyomokat. A községtől 1 km. távolságra a Kapos-csatorna hídjához értünk. A hídon keresztül egy 42-es férfi gumicsizma nyomát pillantottuk meg. A nyomok 60—62 cm. hosszúságú léptekkel a leégett kenderkazal Dél-nyugati sarkához vezettek. Ott a leégett kazal sarkának támasztva egy 3 literes piros zománcos fazék volt féloldalára fektetve. A fazékban faszéntől eredő elszenesedett égési maradvány volt látható. A fazék fenekén 5 frissvágású lyukat találtunk. Feltételeztük, hogy azért lyukasztották ki a fazék fenekét, hogy azáltal a gyújtó-készülék levegőt kapjon. A fazék felső részére 8-as virág-drótból fogantyú volt készítve. Megállapításunk szerint a gyújtó-készüléket (fazekat) azért helyezték a kazal Dél-nyugati sarkához, mert a kérdéses időben Dél-nyugati szél fújt s így a kazal könnyebben lobbanhatott lángra.

A helyszíni szemlét a legnagyobb aprólékossággal tartottuk meg. A bűnjelt képező fazekat bizto-

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

sítottuk. A helyszínétől vissza a község felé vezető útszélén az előbbihez hasonló, de már 84—85 cm. hosszúságú léptek nyomait találtuk. Ebből arra következtettünk, hogy amikor a tettes a cselekményét végrehajtotta, a kazal sarkától sietve, futászerűen távozott el.

A Kapos hídjához visszaérve, a lábnyomok eltűntek. Ekkor az út mellett elterülő sáros cukor-répa földön kutattunk lábnyomok után. A hídtól mintegy 100 méter távolságra, Mosdós község felől a helyszínére vezető, előbbihez hasonló nyomra bukkantunk. E lábnyom-csapás közé iktatva 1 négyzetméter nagyságú területen összetaposott faszén-hulladékot és égett, kékalapú, fehérpettyes rongyfoszlányokat találtunk. Ebből azt következtettük, hogy a helyszínére igyekvő tettes a zománcozott fazékba rakott paraszt valami ronggyal letakarhatta, nehogy a tűz világítson. Ez a rongy útközben tüzet foghatott, mire a tettes a fazekat a földre borította és az égő rongyot eltaposta. Az ott talált rongyfoszlányokat is őrizetbe vettük. A talált nyomokat tovább követtük visszafelé. A nyomcsapás a vasúton keresztül — Gégény kertész lakásáig vezetett. Ott a nyomok eltűntek. Ez a körülmény a gyanút a kertészre terelte. Az volt a feltevésünk, hogy Gégény Márton kertész a kora hajnali órákban azért mehetett be Kaposvárra, hogy az ott lakó bérlővel az esetet közölje, esetleg a cselekmény végrehajtásáért neki felajánlott összeget is felvegye. Ekkor jutott eszembe az is, hogy a tűz előtt 3—4 nappal, a község utcáján összetalálkoztam a kertésszel, aki ünnepi öltözetben a bátéi vasútállomás felé sietett. Kérdeztem tőle, hogy hová siet? — Mire azt válaszolta, hogy Kaposvárra megy, mert Gara volt bérlő üzent neki, hogy sürgősen menjen be hozzá Kaposvárra, fontos megbeszélni valója van vele. Hozzáfűzte, hogy az útiköltséget is Gara fedezi. Az volt a gyanúm, hogy Gara a kertészt ekkor vehette rá a kenderkazal felgyújtására.

Gégény Márton kertészt most már alaposan gyanúsítottam. Az adatok, melyek ezt a gyanút alátámasztani látszottak, a következők voltak:

1. A lábnyomok a kertész házatól indultak ki és oda is vezettek vissza;

2. a felgyújtásnál használt zománcos fazékra a kertészetben használatos úgynevezett „virágdrot” volt erősítve;

3. Gégény kertész két kaposvári utazása.

Végül biztosítási csalási kísérlet fennforgására mutatott:

a kender értékcsökkenése (jégkár, árvíz, stb.) és elszállításának nehézségei,

a szándékos felgyújtás ténye (gyújtó-fazék a helyszínen).

A további nyomozás már abból a feltevésből indulhatott ki, hogy

gyujtogatással elkövetett biztosítási csalás kísérlete forog fenn és ennek elkövetésével

felbujtói minőségben maga a bérlő,

tettesi minőségben pedig Gégény Márton kertész gyanúsítható alaposan.

Egy járőrt Kaposvárra indítottam útba azzal a feladattal, hogyha Gégényt ott találja, alibijét igazolassa,

ha szükségét látja vegye őrizetbe, motozza meg, a nála talált nagyobb összegű pénzt vagy más bűnjelű szolgáló tárgyat vegye őrizetbe. Állapítsa meg, hogy Gégény járt-e Gara bérlőnél? Bizalmasan puhatolja ki, hogy Garának van-e tudomása a kender leégéséről és a biztosító társulatnál igényköveteléssel nem fordult-e meg?

Amíg a járőr a rábízott ügyben távol volt, addig én a nyomozást helyben folytattam. Nevezetesen a községben levő üzleteket és kereskedőket lejártam, hogy kapható-e a bűnjelt képező 8-as virágdrot, de sehol sem volt található. Ezután feltűnés nélkül körülnéztem Gégény virágházában és találtam is ott 8-as virágdrotot, melynek vége frissen volt levágva.

Aznap este a járőr Kaposvárról bevonult anélkül, hogy bármi adatot tudott volna szerezni. Gégényt nem találta. A megállapításuk szerint Gégény a bérlőnél nem fordult meg.

Bár eddig minden adat Gégény kertész ellen szólt, a nyomozást más irányban is bevezettem.

Gondolkoztam, hogy a cselekmény elkövetését kivel lehetne leginkább feltételezni a nyilvántartott jómadaraink közül? Így jutottam el gondolatban Jó Imre favágó személyéhez. Felkerestük.

Alibijét igazoltattam és lábbelijét is megvizsgáltam, de nem volt azonos a helyszínen talált lábnyomokkal. Ekkor egy járőrt küldtem a bátéi vasútállomásra azzal a meghagyással, hogyha Gégény kertész a 14 órakor érkező vonattal a vasútállomáson leszáll, vegye őrizetbe és nyomozás végett kísérje az őrre. Gégény a vonattal nem érkezett meg, legalább is a járőr nem találta. A következő nap hajnalban a járőr bizalmi egyénekkel megjelent Gégény lakásán, kit megint csak nem talált otthon. Felesége a járőrnek azt mondta, hogy férje újból Kaposvárra utazott. Ekkor, minthogy minden adat Gégény tettségére mutatott, nevezett lakásán házkutatás tartottunk, mely alkalommal a szobában, a foltnak való rongyok között, a helyszínéhez vezető nyomokon eltaposott ruhafoszlányhoz hasonló, foltnak való rongydarabot találtunk. Ugyancsak a ládában elhelyezett női ruhák között egy női kötenyt találtunk, melynek mellén 20 □ cm. nagyságú, a helyszínen talált rongyfoszlánnyal azonos, folt volt. A bűnjelt képező ruhadarabokat őrizetbe vettük. A délutáni vonathoz Gégény őrizetbe vétele végett újból járőrt vezényeltem. A járőrnek meghagytam, hogy amennyiben nem látná Gégényt a bátéi állomáson leszállni, üljön fel maga is a vonatra és utazzon a nagyberki állomásig s ott figyelje Gégényt. Intézkedésem eredménnyel járt. A járőr Gégényt őrizetbe véve az őrre kísérte. Nevezetesen az őrizetbevétel célját közöltem, aki tiltakozott a meggyanúsítás ellen. A lábán volt gumicsizmáit lemerítettem, lemintáztam és összehasonlítottam a helyszíni nyomokról vett mértékkel és készített rajzzal. Gégény csizmái a helyszínen talált lábnyomoknál 1 számmal nagyobbaknak látszottak, vagyis nem 42-es, mint a helyszínen talált lábnyomok, hanem 43-as számúak voltak. Gégény helyzetén ez sem változtatott, mert a helyszínére vezető, sáros föld 1 cm-t össze is húzódhatott.

Gégénynek megmagyaráztam, hogy már 3 napi nyomozásunk eredményeképpen oly tények és bizo-

nyítékok jutottak birtokunkba, amelyek az ő tettes-ségét bizonyítják.

Felmutattam neki a helyszínen talált piros zománcozott fazekat és az azon volt, virágdrótból összefont fogantyút, mire Gégény azt válaszolta, hogy azt nem ismeri magáénak. Megjegyezte, hogy fazekat lehet úton-útfélen találni, virágdrótot pedig bármelyik kereskedésben lehet venni. Ekkor azt mondtam Gégénynek, hogy menjük együtt a községbe, bármelyik kereskedésbe és vegyen nekem a bűnjel-dróthoz hasonló virágdrótot. Gégény erre nem vállalkozott. Azután felmutattam neki a lakásán talált foltnak való ruhadarabot, mely azonos volt a helyszínehez vezető lábnyomokon talált, összetaposott, égett, ruhafoszlányokhoz. Azt sem ismerte el tulajdonának. Végül felmutattam neki a lakásán talált női kötényt, melyen 1 drb. 20 □ cm. nagyságú, a helyszínehez vezető lábnyomokon talált ruhafoszlányokkal azonos folt volt. Ekkor Gégény könnyezni kezdett s akaratlanul felkiáltott, hogy a kötény a feleségéé. Megkérdeztem most már tőle, hogy akarja-e még, hogy más terhelő bizonyítékot is felmutassak neki. Azt válaszolta, hogy látja, hogy most már nincs mit tagadnia, — minden bizonyíték ellene szól, — beismeri, hogy a kendert ő gyújtotta fel.

Részletes beismerő vallomásából kiderült, hogy feltevéseink, következtetéseink mind helytállóak voltak. Gégényt valóban Gara bérlo bujtotta fel a kenderkazal felgyújtására. 300 pengőt ígért neki ezért. Gégény 150 pengőt a felgyújtás megtörténte után meg is kapott, a második 150 pengőt akkor kellett volna kézhez vennie, midőn Gara 9000 pengős kárigényét a biztosító társaság már kielégítette. Erre azonban már nem került sor, mert Garának és Gégénynek a bíróság előtt kellett balul kiütiött biztosítási csalási kísérletükért felelniök.

Az is kiderült, hogy Jó Imre favágóval való foglalkozásunk sem volt teljesen indokolatlan. Valami összefüggésben ő is állott a bűncselekménnyel. Gégény kertész ugyanis vele akarta a kazalt felgyújtatni és ezért 30 pengőt ígért neki. Jó az összeget azonban keveselte és nem vállalta a munkát.

A leírt nyomozás eredményéhez a véletlen is hozzájárult. Szerencsés eset volt ugyanis, hogy a tűzoltóság és a lakosság nem ment ki a tűz helyszínére. Ha ez megtörténik, a járőr a kiderítés szempontjából fontos nyomokat már valószínűleg nem találta volna épségben. A tömeg azonban valószínűleg csak az úton és a szűkebb helyszínen levő nyomokat taposta volna széjjel. A cukorrépa földön levő fontos nyomok (két lábnyomcsapás és a széjjel taposott, égett rongydarabok) valószínűleg ekkor is épségben maradtak volna, de nehezebb lett volna őket felfedezni. Soha se hanyagoljuk el a távolabbi helyszín, tehát a tulajdonképeni helyszín környékének, alapos átkutatását nyomok és bűnjelek után, mert minél távolabb keresünk a helyszíntől, annál valószínűbb, hogy találunk is valami használhatót. Ennek az a magyarázata, hogy a tettes óvatossága a helyszíntől való eltávolodás mértékével egyenes arányban csökken, másrészt a kíváncsiskodók tömegének romboló munkája rendszerint csak magára a szűkebb helyszínére korlátozódik.

A nyomozás alapos, átgondolt, tervszerű munka volt. Elismerést érdemel.

HALOTTAINK

Pályi Dániel IX. kerületbeli főtörzsőrmester augusztus 3-án, Köröstarján községben szívkoszorú elzáródás következtében meghalt. Ugyanott temették el. 1925. október 26. óta szolgált a testületben. A II. oszt. Szolgálati Jellel, Felvidéki és Erdélyi Emlékéremmel volt ellátva.

Pék János III. kerületbeli csendőrt augusztus 13-án, Csáktornyan a vonat halálra gázolta. Rábadídvég községben temették el. 1940. december 15. óta szolgált a testületben. Az Erdélyi- és Délvidéki Emlékéremmel volt ellátva.

Szalóki Péter I. kerületbeli próbacsendőrt tizedes augusztus 7-én, Kis-kunlacházánál, fürdés közben, a Dunába fulladt. Tápióbicskén temették el. 1942. április 1. óta szolgált a testületben. Az Erdélyi Emlékéremmel volt ellátva.

Nyugállományú bajtársaink közül meghaltak:

Bakos András főtörzsőrmester (V. ker.), 1888—1913-ig szolgált,

Czakó Béla főtörzsőrmester (VI. ker.), 1909—1935-ig szolgált,

Garai Márton törzsőrmester (VI. ker.), 1905—1933-ig szolgált,

Kotánczi Hetési János törzsőrmester (III. ker.), 1905—1929-ig szolgált,

Jankovics Pál főtörzsőrmester (VIII. ker.), 1906—1933-ig szolgált,

Zagyva István szv. főtörzsőrmester (VII. ker.), 1889—1919-ig szolgált,

Zsigó István törzsőrmester (IV. ker.), 1906—1927-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléküket!

HIREK

nemes nagyiványi
FEKETE LÁSZLÓ
ny. őrnagy

1943. július 19-én hosszas és súlyos betegség után meghalt Nyiregyházán Fekete László ny. őrnagy.

1918 december 2-ától 1943 február 1-ig teljesített tényleges szolgálatot a testületben. A csendőrtiszti tanfolyam elvégzése után, mint helyettes szakaszparancsnok, Szolnokra került, majd fogalmazó tiszti beosztást nyert Budapesten. Pályájának ezt követő állomásai: járásparancsnok Dombóváron, vármegyei segéd-tiszt Szekszárdon, alantós tiszt a egyesített csendőr iskolánál Cegléden, oktató tiszt a nyiregyházi csendőr iskolánál, osztály segéd-tiszt Debrecenben és Nyiregyházán, oktató tiszt, majd szárnyparancsnok Szombathelyen, századparancsnok a nagyváradai csendőr tanzászlóaljnál

és végül a nagyváradai 2. szárny parancsnoka. Betegsége itt már annyira súlyosbodott, hogy meg kellett válnia a tényleges szolgálattól, attól a hivatástól, melyet lelke mélyéig szeretett s melynek mindvégig hasznos munkása volt.

Kitüntetései: II. oszt. Ezüst Vitézségi Érem, Károly Csapatkereszt, Háborús Emlékérem a kardokkal, Felvidéki Emlékérem, III. oszt. Tiszti Katonai Szolgálati Jel, Erdélyi Emlékérem, Osztrák Háborús Emlékérem és Bolgár Háborús Emlékérem.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Áthelyezések, kinevezések, beosztások, felmentés. A m. kir. honvédelmi miniszter úr a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben **áthelyezte:** **Pogány Ferenc** ezredest Budapestről Székesfehérvárra, **vitéz Bátor Gyula** alezredest Székesfehérvárról Budapestre, **Hartay Rezső** alezredest Sopronból Budapestre, **dr. Székessy István** őrnagyot Debrecenből Pécsre, **vitéz Horváth Árpád** századost Nyiregyházáról Debrecenbe, **dr. Drégelyi Béla** századost Szentendréről Sopronba, **dr. Halmay György** századost Ungvárról Szolnokra, **dr. Papp Zoltán** főhadnagyot Nagykanizsáról Pápára, **dr. Szebellédy László** főhadnagyot Győrből Budapestre, **Tarnóczy Gyula** főhadnagyot Nagybányáról Salgótarjánba, **Csergő Endre** főhadnagyot Újvidékről Budapestre, **dr. Oláh Dezső** főhadnagyot Sátoraljaújhelyről Budapestre, **Papay Ferenc I.** őrnagyot Pápáról Székesfehérvárra, nemes kisborosnyói **Tompa Miklós** századost Kiskunhalasról Komáromba, **dr. Képiró Sándor** főhadnagyot Makóról Kiskunhalasra, **dr. Maján László** főhadnagyot Besztercéről Kecskemétre, **dr. Balogh János** főhadnagyot Kecskemétről Nyiregyházára, **dr. Zsoldos László** főhadnagyot Ungvárról Besztercésre, **Dávid Sándor** főhadnagyot Zomborból Ungvárra, **dr. Rektor Béla** főhadnagyot Mátészalkáról Nagyváradra, **dr. Bodoiay (Bendák) Endre** főhadnagyot Szolnokról Nagyváradra, **dr. Kunsági (Kodrik) Mihály** főhadnagyot Bánffyahunyadról Nagyváradra, **dr. Kontra Imre** főhadnagyot Marcaliból Tatára, **dr. Hegedűs Mihály** főhadnagyot Marcaliból Zalaegerszegre, **Heves József** főhadnagyot Tabról Marcaliba, **dr. Rába Lajos g.** főhadnagyot Szombathelyről Budapestre, **Rakovszky Gyula g.** főhadnagyot Gödöllőről Szombathelyre, **Sipos Lajos g.** őrnagyot Budapestről Szegedre; **tartósan vezényelte:** **Antalfy Pál** őrnagyot Naszódra Désre, **Péterffy Zsombor** századost Tatáról Győrbe; **kinevezte:** **Hanthy Károly** alezredest a székesfehérvári osztály parancsnokául, **dr. Borhy Emil** főhadnagyot a budapesti közlekedési szárny parancsnokául, **dr. Máthé György** főhadnagyot a zombori szárny parancsnokául, **dr. Káldi János** főhadnagyot a nagyváradai tanzászlóaljnál századparancsnokul, **dr. Hidvégi Flórián** főhadnagyot a bánffyahunyadi szárny parancsnokául, **dr. vitéz Nagy B. Sándor** főhadnagyot a pécsi szárny parancsnokául, **Elekes László** főhadnagyot az újvidéki szárny parancsnokául, **dr. Bogya András** főhadnagyot a csikszerepai szárny parancsnokául, **dr. Neszmélyi Zoltán** főhadnagyot a győri szárny parancsnokául, **Nagyiványi Ödön** főhadnagyot a berettyóújfalui szárny parancsnokául, **dr. nemes Kacsok Balázs** főhadnagyot az egeri szárny parancsnokául, **dr. vitéz Rébék Gyula** főhadnagyot a beregszászi szárny parancsnokául, **dr. Mezerényi Jenő** főhadnagyot a nagyszőlősi szárny parancsnokául, **Vincze Sándor** főhadnagyot a székelykeresztúri szárny parancsnokául, **dr. Szőke József** főhadnagyot a huszti szárny parancsnokául; **beosztotta:** **vitéz Hadusfalvy István** alezredest, összekötőtiszti minőségben, a központi nyomozóparancsnoksághoz Budapestre, **dr. Mezlényi Egon** századost segéd-tisztül a zalaegerszegi osztályhoz, **dr. Lánicz Imre** főhadnagyot beosztott tisztül az újvidéki nyomozó alosztályhoz, továbbá szárnyparancsnokhelyettesi minőségben: **dr. Bayer László** psz. főhadnagyot az érsekújvári, **Munkácsy Andor** psz. zászlóst a felsővisői, **dr. Lányi Zoltán** psz. zászlóst a kecskeméti, **Kiss András** psz. zászlóst a marosvásárhelyi, **Dienes Gyula** psz. zászlóst az újvidéki, **dr. André László** psz. zászlóst a marcali-i, **dr. Balassa Bálint** psz. zászlóst a budapesti 1., **dr. Binder Gusztáv** psz. zászlóst a berettyóújfalui, **dr. Demeter Zoltán** psz. zászlóst a hatvani, **dr. Gadányi Elemér** psz. zászlóst a tatai, **dr. Gallai László** psz. zászlóst a szigetvári, **Szentpáli-Gavallér Kálmán** psz. zászlóst a szászrégeni, **László Jenő** psz. zászlóst a veszprémi, **dr. Légrády Rezső** psz. zászlóst a nagykanizsai, **dr. Nagy Emil** psz. zászlóst a tabi,

dr. Várnai István psz. zászlóst a dombóvári, dr. Perlaky Gyula psz. zászlóst a nagyvárad 2., Temes László psz. zászlóst a zombori, Vicsay Endre psz. zászlóst a zilahi, Sütő István psz. zászlóst az ózdi, nemes tolcsvai Bónis Sándor psz. zászlóst a nyiregyházi, Kecskési Tivadar hadnagyot a muraszombati, Kiss Gábor hadnagyot a szombathelyi, Soly mosi Miklós hadnagyot az egri, nemes palocsai Palocsay István hadnagyot a nagybányai, vitéz Komporday Pál hadnagyot a szolnoki, vitéz Gáspár Géza hadnagyot a budapesti 2., vitéz Benkő József hadnagyot az esztergomi, nemes salgóvári Békeffy Béla hadnagyot a komáromi, Huszár Gusztáv hadnagyot a székesfehérvári, Zajka Gyula II. hadnagyot a szatmárnémeti-i, nemes tassi Becz Ádám hadnagyot a győri, Fery Pál hadnagyot az orosházi, Aranka Sándor hadnagyot a dési, Lukács Lóránd hadnagyot a beszercei szárnyhoz; ideiglenes szárnyparancsnok-helyettesi minőségben: Horváth Pál I. hadnagyot a mátészalkai, dr. Bánó Imre psz. zászlóst a mohácsi, Jakab István psz. zászlóst a kiskunhalasi, nemes bikafalvi Máthé Tibor psz. zászlóst a soproni, Siklósi (Schmidt) István psz. zászlóst a csikszereai, altorjai Molnár István psz. zászlóst az ungvári szárnyhoz; **felmentette:** Sásdy László alezredest jelenlegi szolgálati állása alól.

Pályázati felhívás

(A m. kir. honvédelmi miniszter 114.825/eln. 20—1943. számú rendelete.)

A m. kir. csendőrség hivatásos csapattiszt állományának kiegészítésére — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben előreláthatólag 1943. november 1-vel — tartalékos honvéd tiszteket, illetve tisztjelölteket veszek fel csendőrségi csapattiszt próbaszolgálatra.

I. Próbaszolgálatra való felvétel feltételei:

Csendőrségi csapattiszt próbaszolgálatra való felvételre tekintetbe jönnek a m. kir. honvédség földi és folyómerítől azok a nőtlen tartalékos tisztek és tisztjelöltek, (zászlósok és tartalékos tiszt vizsgát tett 2. évüket 1943. november 1-ig leszolgált karpaszományosok) akik az alábbi feltételeknek megfelelnek:

1. Magyar állampolgárok.
2. Büntetlen és feddhetetlen előéletűek, gondnokság alatt nem állanak, magatartásuk erkölcsi és hazafias szempontból kifogástalan.
3. Nagyszülőikig bezárólag tiszta keresztény származásukat az illetékes igazoló bizottság előtt az összes eredeti okmányokkal igazolták. Erre vonatkozólag a felvételi kérvényhez a „Származási igazolvány”-t és a születési anyakönyvi kivonatot kell csatolni.
4. A pályázók származása esetleg felül fog bíráltni, miért is készen kell lenni arra, hogy — külön felszólításra — összes eredeti (honvédségi okmányhitelesítő bizottság által hitelesített) származási okmányait előterjeszthessék.
5. Az 1915-ik naptári évben, vagy később születettek.
6. A tartalékos csapattiszt iskolát „megfelelő” eredménnyel elvégezték és utolsó minőségük legalább „jó”.
7. Főiskolai végzettséggel rendelkeznek. (Mérnöki, orvosi, állatorvosi és gyógyszerész végzettséggel rendelkezők figyelembe nem jöhetnek. A tanárok figyelmét felhívom a folyó évi 8. számú Honvédségi Közlönyben (Szabályrendeletek) megjelent 4.093/eln. Psz. 1943. számú körrendeletre. Tártya: Tanárok és tanítók alkalmazásának mellőzése.)
8. Testileg hivatásos csapattisztul minden tekintetben alkalmasak. Ezt helyőrségi kórház által az 1943/44. évi „Ludovika” akadémia pályázati hirdetmény (L. az 1943. évi 14. számú Honvédségi Közlönyben megjelent 4.970/eln. 9—1943. számú körrendelet) 7. pontja és a 3. számú melléklet szerint értelemszerűen kiállított újkéltű „Orvosi vélemény”-nyel kell igazolni. Hadművelési területen szolgálatot teljesítők alkalmasságukat az „Orvosi vélemény”-hez hasonlóan kiállított újkéltű „Honvéd orvosi bizonyítvány”-nyal igazolják.
9. A minden tekintetben alkalmas pályázók közül első sorban felvételre tekintetbe jönnek azok, akik:
 - a) a jelenlegi háborúban 1 évi arcvonatszolgálatot (hadművelési területen eltöltött szolgálatot) teljesítettek,
 - b) az 1938. óta lefolyt hadműveletek során a „Tűzkereszt” I., vagy II. fokozatát kiérdemelték.

Mind az a), mind a b) pont alattiak a megállapított feltételek meglétét állományilletékes csapattestük által kiállított „Igazolvány”-nyal igazolják.

Hadikitüntetéssel rendelkezők, úgyszintén azok, akik a hivatásos tiszt alkalmasságát nem befolyásoló módon sebesültek, előnyben részesülnek. Ezt szintén a fenti módon kell igazolni.

9. Nőtlenek.

10. Kiskorúak a csendőrségi csapattiszt hivatásos állományába való belépésre vonatkozólag szülői, gyámi írásbeli beleegyezéssel rendelkezzenek.

II. Próbaszolgálatra való felvétel kérese:

A sajátkezűleg írt felvételi kérvényt hozzám (20. oszt.) az előjáró csapattest parancsnokság útján kell előterjeszteni.

A kérvényhez csatolni kell:

1. Állampolgársági, vagy községi illetőségi bizonyítványt;
 2. Hatósági erkölcsi bizonyítványt;
 3. Az I./3. pont alatti „Származási igazolvány”-t és születési anyakönyvi kivonatot.
 4. Főiskolai végzettséget igazoló végbizonyítványt.
 5. Az I./8. pont alatti „Igazolvány”-t, ha a pályázó harc-terei vagy hadművelési területen szolgálatot teljesített, illetve a Tűzkereszt tulajdonosa.
 6. Kiskorúak részéről szülői beleegyező „Nyilatkozat”-ot.
 7. „Nyilatkozat”-ot, melyben a pályázó becsületére és kötelességére hivatkozva kijelenti, hogy nőtlen és tudomásul vette, hogy a csendőrségi csapattiszt hivatásos állományába való végleges átvétele a próbaszolgálat eredményes teljesítésétől függ, továbbá, hogy előléptetésére és rangsorolására a mindenkor fennálló szabályok és rendelkezések lesznek a mértékdok, végül: hogy a próbaszolgálatra való felvétele érdekében pártfogók közbenjárását igénybe nem veszi.
 8. 6×9 cm nagyságú mellképet. (Egyenruhában.)
- Hadművelési területen szolgálatot teljesítő kérvényűkhöz csak honvéderorvosi bizonyítványt csatoljanak, de gondoskodniuk kell, hogy a hiányzó egyéb okmányait a hozzátartozók közvetlenül nyújtsák be hozzám (20. osztály útján).

A kérvényeket a pályázó előjáró csapattest parancsnokságánál legkésőbb 1943. évi szeptember hó 20-ig kell benyújtani.

III. Eljárás a pályázó csapattest parancsnokságánál:

A csapattestparancsnokság azt a pályázót, aki a pályázati feltételeknek megfelel, lássa el szolgálati jeggyel, melyben utasítsa, hogy testi alkalmasságát megvizsgálása végett jelenjen meg honvéd helyőrségi kórházban. Az ebből felmerülő utazási költségek a pályázót terhelik.

Az orvosi véleményt a helyőrségi kórház a csapattestparancsnokságnak küldje meg, illetve a honvéderorvosi bizonyítványt a vezető orvos a csapattestparancsnokságnak terjessze elő. Ennek beérkezése után a csapattestparancsnokság a pályázó kérvényét — különös figyelemmel az I./8. pont alatti esetleges szolgálatára és magatartására — véleményezze és csatolja a kérvényhez:

1. Az „Orvosi vélemény”-t, illetve honvéderorvosi bizonyítványt.
2. Az anyakönyvi lap hiteles másolatát.
3. A legutóbb szerkesztett legénységi (tiszthelyettesi) és tiszt béke és háborús minősítési okmány hiteles másolatát.
4. A büntetési jegyzőkönyvi kivonatot. (Üresen is.)
5. Az eredeti záradékolt származási táblázat.

A kérvény záradékában jelentse, hogy a pályázó hivatásos tiszt kiképzésre milyen mértékben (kiváló, jeles, jó, megfelelő, meg nem felelő) alkalmas és érdemes. A záradékolt kérvényt közvetlenül hozzám (20. osztály) terjessze elő. Beérkezés határideje: 1943. október 1.

Hadművelési területen lévőkhöz fenti okmányait — a pótalakulatok csatolását, illetve a hiányzó okmányok csatolása végett ezek kérvényét a pótalakulatok útján kell előterjeszteni.

IV. Általános tudnivalók:

A pályázóknak már most tudomásul kell venniük, hogy a csendőrségi csapattiszt próbaszolgálat elméleti tanfolyamból és gyakorlati kiképzésből áll, előreláthatólag 1 évi időtartammal.

A próbaszolgálatra tekintetbe jövő pályázókat előzetesen központi orvosi vizsgára fogom berendelni. Ez a berendelés azonban még nem jelenti a próbaszolgálatra való felvételt. Ha a próbaszolgálat alatt tapasztalt alkalmatlanság miatt a próbaszolgálat alól felmentem őket, semmiféle kártérítésre, vagy állami ellátásra igényt nem tarthatnak. A próbaszolgálatra felvett tisztek és tisztjelöltek eddigi rangnapjai érvényben maradnak.

Eredményesen teljesített próbaszolgálat alapján a hivatásos állományba való átvételkor rangjuk újból kerül megállapításra.

A próbaszolgálatra felvettek a próbaszolgálat tartama alatt valóságos rendfokozatuknak megfelelő teljes írtményeket élvezik.

Közzetvételül előterjesztett és pártfogó által támogatott kérvényeket tárgyalás alá nem veszek.

Azok, akik az 1940. évi december hó 31-én kelt 77.760/eln. 20.—1940. számú (L! 2. H. K.-1941.) és a folyó évi április hó 3-án kelt 112.807/eln. 20.—1943. számú rendelettel (L! 17/H. K.-1943.) kiadott pályázati hirdetés alapján annak idején csendőr csapattiszti próbaszolgálatra bocsátásukat kérték és ezen kérelmükkel végleg elutasítottak, újabb kérelmet ne terjesszenek elő, mert az ilyen kérelmeket szintén nem fogom tárgyalás alá venni.

A m. kir. honvédségnél próbaszolgálatot teljesítő tartalékos tisztek és tisztjelöltek csendőr csapattiszti próbaszolgálatra nem pályázhatnak. A továbbbszolgáló tisztek és tisztjelöltek azonban pályázatukat beadhatják.

Budapest, 1943. augusztus 13.

M. kir. honvédelmi miniszter.

Kitüntetések adományozása. A m. kir. keleti megszállt csoport parancsnoka a Kormányzó Ur Ö Főméltósága által rea atruhazott hataskörben, a Szovjet elleni hadműveletek alkalmából, a Legéioőbb Hadur nevében az alábbi kitüntéseket adományozta: a **Magyar Kis Ezüst Vitezei Ermet:** az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért, a hősi halált halt **Csernák Pál** tart. csendőrmesternek, továbbá: az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért: **Orosz Lajos, Latorczai János, Szántó Béla** csendőröknek; a **Magyar Bronz Vitezei Ermet:** **Halász József, Kardos Gyula, Szabó Ferenc, Szűcs Sándor** csendőröknek, **Szabó G. Lajos** tart. csendőrnek.

Nemzetvédelmi Kereszt adományozása. A Kormányzó Ur Ö Főméltósága legfelsőbb elhatározásával az alább felsoroltak részére a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedetük elismeréseként a **Nemzetvédelmi Keresztet** adományozni méltóztatott: **Barna Imre, Vágó Joachim, Zombori János** alhadnagyoknak, **Nagy Pál** szv. alhadnagyoknak, **Figyász István, Kovács István, Lányi György** ny. á. alhadnagyoknak, **Bárany Mihály, Kürti Gergely, Orosz Lőrinc, Rácz János, Várhalmos György, Zay Károly** főtörzsőrmestereknek, **Szakács Sándor, vitéz Komjád János** szv. főtörzsőrmestereknek, **Bánkúti Pál, vitéz Bodányi Kálmán, Feckés Máté, Fosztó Benedek, Kerényi József, Mányi Péter, vitéz Rapcsány István, Sándor János, Vass Miklós, Vincze János, Zalányi Dániel, Zöld Sámuel** ny. á. főtörzsőrmestereknek, **Földes Benedek** ny. á. törzsőrmesternek, **Csillag János, Szamosi Vazul** ny. á. őrmestereknek, **Egető Imre, Hegyeshalmi Antal, Kiss Béla, Kovács János, Záreczky István** csendőröknek.

Dicséret. A m. kir. honvédelmi miniszter úr okirati dicsérel elismerésben részesítette: **Juhász István** alhadnagyot, **Bérczes Sándor** törzsőrmestert és **Juhász Antal** őrmestert, a m. kir. csendőrség központi nyomozó parancsnoksága állományában, az állami és társadalmi rendet súlyosan veszélyeztető bűncselekmények nyomozása terén teljesített igen eredményes szolgálataikért. A m. kir. honvéd vezérkar főnöke, a Szovjet elleni hadműveletek alkalmával az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataikért, **okirati dicsérel elismerésben** részesítette: **Tóth József** IV. kerületbeli csendőrt, **Sólymos József** és **Sélley László** VII. kerületbeli őrmestereket. Kerületi parancsnoki okirati dicsérel elismerésben részesült a szegedi V. kerületben: **Balázs István** II. csendőr, a kassai VII. kerületben: **Vadász Mihály, Gyüre Máttyás, Erdős József, Dukai János, Emödi Dániel, Horváth József** I. főtörzsőrmester, **Illényi István, Kapos Mihály, Nagy**

Kálmán, Tóth István III. v. törzsőrmester, **Bacsár Imre** törzsőrmester, **Csapó Bálint, Farkas József, Vörös Ferenc, Szegedi Ferenc, Hidi Miklós, Varga János, Faragó Ferenc, Faludi Gyula, Peőcz János** őrmester, **Hetényi János** csendőr. Kerületi parancsnoki nyilvános dicséretben részesült a szegedi V. kerületben: **Bregyán János** csendőr, a kassai VIII. kerületben: **Várnai Henrik, Onodi József, Nezepe János, Gara Béla** csendőr, **Szegő Ferenc** és **Urbán János** prb. csendőrtizedes.

Szolgálati Jel és Díszérem odaitélése. A m. kir. honvédelmi miniszter úr odaitélte: az I. A) osztályú Tiszti Szolgálati Jelet vitéz **Poltáry Vilmos** vezérőrnagynak, a II. A) osztályú Tiszti Szolgálati Jelet **Bartos Odón, Kiss Ákos, Pállos Andor** őrnagyoknak és **Mosonyi Ferenc** századosnak, a III. B) osztályú Tiszti Szolgálati Jelet dr. **Rónai Sándor** ao. őrnagynak, a Szolgálati Díszermet 35 évi tényleges szolgálati idejének betöltése alkalmából **Tóth István** I. törzsőrmesternek.

Járőrtárs-iskola eredménye. A nagyváradi tanzászlóalj-nál a járőrtárs-iskolát a következők végezték el „kiváló” eredménnyel:

1. tanzászd: **Böröcz József, Sente Mihály, Antal Ferenc, Pintér János, Cs. Kéri László, Dénes Ferenc, Bartalis András** és **Máté András** csendőr.

2. tanzászd: **Mikló Ferenc** és **Rácz Gyula** II. csendőr.

3. tanzászd: **Kovalik Antal, Czegödi Lőrinc** csendőr, **Urszuly József** próbacsndőr tizedes, **Balogh János, Kovács Sándor, Csoma Dénes** csendőr, **Sarkadi József** próbacsndőr tizedes, **Lukács András, Székelyfi P. Lajos, Knill Antal, Szigeti Aladár** és **Vatzek Antal** csendőr.

4. tanzászd: **Zoltán Jenő, Nagy István** VI., **Répási Sándor, Jakab János, Opra B. Bálint** és **Tóth Dénes** csendőr.

5. tanzászd: **Kóródi Imre** csendőr, **Kovács József** próbacsndőr tizedes, **Antal József, Várad Zoltán, Szabó Albert** csendőr, **Vlasics József, Olasz János, Pócsi László** és **Lukács András** próbacsndőr tizedes.

A Nemzeti Könyvtár Bajtársi Szolgálatának mozgalmát lapunk 1942. évi december 15-i számában ismertettük. A napokban indul meg újból ország-szerre a mult évihez hasonlóan a Bajtársi Könyvszolgálat mozgalma, hogy a harctéren lévő, a kórházakban ápolt és a honi alakulatoknál szolgáló honvédeket nemzetvédelmi szellemű könyvekkel ellássa. A mult évben több százezer könyv na utnak — köztük a csendőrség tagjainak 10.051 könyve — és vitte a Dón partjáig a magyar társadalom gondoskodó meleg szeretetét.

A Nemzeti Könyvtár Bajtársi Szolgálat a napokban körlevelet küld minden csendőrpáncsnoksághoz és hivatalhoz, amelyben felhívja bajtársainkat, hogy rendelésekkel járuljanak hozzá ismét a harctéri és sebesült, valamint a honi alakulatoknál szolgáló bajtársak részére szánt könyvadományokhoz.

Felhívjuk erre bajtársaink figyelmét. Biztosak vagyunk abban, hogy ismét igen sok kötet lapjára felkerül az üzenet:

Szeretettel gondolunk Reátok. A m. kir. csendőrség tisztjei és tiszt-helyettesei.

Az 1944. évi csendőrségi zsebkönyv árát a Csendőrségi Lapok felügyelőbizottsága — figyelemmel a munkabérek és papírárak emelkedésére — 6 pengőben állapította meg. A papírányag biztosítása érdekében a szerkesztőségnek a megrendelésekre mihamarabb szüksége van s ezért a honvédelmi miniszter úr f. évi augusztus 14-én kelt 114.852/eln. 20.—1943. számú rendeletével az igénylések bejelentésének határidejét erre az évre szeptember 15.-én határozta meg. Tényleges állományú bajtársaink a zsebkönyvet az idén is az

illetékes gazdasági hivatal útján rendelik meg s az árát is ott vonják le. Megrendelő íveket ezúttal nem küldhetünk ki, az igényléseket tehát a szokásos névjegyzék formájában kell felterjeszteni. Nyugállományú bajtársaink a zsebkönyvet legcélszerűbben a 6 pengőnek egyidejű befizetése mellett biankó csekkbefizetési lapon rendelhetik meg, a Csendőrségi Lapok 25.342. számú postakaraképénztári csekkszámláján.

Csendőrségi Közlöny. 31. szám. Csendőrtiszt és tiszt-helyettesi kar hűselltatása. A m. kir. csendőrlégénység zsír- és szalonnaellátásához szükséges sertéshízaló takarmány biztosítása 1943–44. gazdasági évben. 32. szám. Erdőszentgyörgyön kir. járásbírósgal felállítás. Tűzkereszt elnyeréséhez szükséges háborús szolgálat idejének számítása. Katonadíj-szabás díjtételeinek módosítása. Tüzelőanyag átadási kedvezményének kiterjesztése a csendőrségre költözködés esetében. Visszatérítési kimutatásban igényelt karhatalmi költség megterítésének újabb szabályozása.

Lőfegyverhasználat. A földesi őrs állományába tartozó Létai Mihály és Albert István csendőrökből állott járőr augusztus 13-án Varga András fegyveres katonaszökevény ellen, aki a nála levő katonapuskát a járőrre lövésre emelte, lőfegyvert használt. A katonaszökevény a helyszínen meghalt.

Elvesztettem a pécsi kerület területén egy barnapapírosan tarkázott, piros tintával töltött vékony írású amerikai töltőtollat. Aki megtalálja, küldje a csendőr felügyelőséghez. Pincész vezérőrnagy.

Bognár Györgyné ny. főtörm. felesége felkéri azt a csendőrt, akinek a bőrröndjét július 22-én Budapesten, a Keleti pályaudvaron tévedésből a magáéval elcserélte, hogy a bőrröndök visszacserelése végett jelentkezzen. Címe: Csurgó, József-tér 17.

Nyugdíjasok figyelmébe. A mátraházai m. kir. állami Horthy Miklós tudósetegységintézet Mátraházára érélyes, katonás fegyelmet tartó és személyi tulajdonságai folytán különösen megbízható telepfelügyelőt keres. Lehetőleg olyan fiatal, tetterős, éplábú, szívű és tüdejű nyugdíjas csendőregyén jelentkezzen, aki erre a feladatra minden tekintetben alkalmasnak érzi magát. Az intézet a teljes ellátáson kívül havi 100 pengő fizetést ad. Az állásra pályázni óhajtok személyi adataik felsorolása és családi állapotuk közlése mellett azt is írják le, hogy mikor és honnan mentek nyugállományba. A pályázatot szeptember 10-ig a szerkesztőséghez Budapest, II., Fő-u. 71. szám alá kell beküldeni.

Kereset használt „Continental” gyártmányú hordozható írógép elad. Megtekinthető Budapest, Fery Oszkár-u. 1. szám alatt (cső. híradó tanfolyam) naponta 12–14 és 18–20 óráig.

Kérelem. Seffer Henrik volt alörmszter, kolozsvári (Orbán Balázs-u. 57. szám) lakos kéri az alább megnevezett bajtársait, akikkel 1915–1918. években a borrévi és járásvizei őrsökön együtt szolgált, hogy címüket vele fontos ügyben közöljék: Balogh József, Csontos Ferenc, Mán Tivadar, Tyioreán János, Péterfi Péter, Teisz Andor és Turai József volt csendőrök.

Ki tud róla? Tolnai Mihály volt csendőrt, aki 1889. évben, Szilágy megye Lompért községben született, apja Tolnai József, anyja Lukács Julianna, keresi rokona, Tolnai Ida Jásztelek-pusztamizsei lakos. Aki tud valamit keresetről, közölje Tolnai Idával.

Megjelent a Magyar Szárnyak legújabb száma. Gazdag és változatos tartalmából kiemelkedik a lap főszerkesztőjének németországi útjáról írott, fényképekkel díszített beszámolója. Számos értékes szakkör között a magyar vitorlázórepülés legújabb csúcsteljesítményeiről is beszámoltunk. Ezek az eredmények lassanként napirendre hozzák a legjobb német csúcsteljesítmények és világcsúcsok megdöntését is, mert a magyar tervezésű gépek viszik el a pálmát a nemes vetélkedésben. A szülőknek szól Nagy Béla százados „Repülőnek adom a fiamat” c. cikke s mindenkit érdekelhetnek Udvarny Jenő alezredes repülőhírei a világ minden tájáról. A műszaki rovatokban az egyfőtartós szárnyakról és az Argus önműködő légsavarról kapunk érdekes leírást. Nagyszerű képes oldalak gazdagítják a Magyar

Szárnyak legújabb számát és teszik élvezetes olvasmánnyá nem csupán a szakértők, hanem minden művelt magyar ember számára. A lap új számának ára 80 fillér. Mutatvány-számot kívánatra a kiadóhivatal (VII., Király-u. 93.) készséggel küld.

SZEMÉLYI HÍREK.

Elöléptek: törzsörmszterre: a budapesti I. kerületben: Csáji Imre, Karikás György; a székesfehérvári II. kerületben: Urhegyi György; a pécsi IV. kerületben: Simon János I., Németh László III., Farkas Gyula II., Magyar István I.; a szegedi V. kerületben: Rózsahegy István, Erdősi Ferenc; a kassai VIII. kerületben: Marjai Lajos; a marosvásárhelyi X. kerületben: Nagy István V. örmesterek; **örmszterre:** a budapesti I. kerületben: Balogh Béla II., Szabó Lajos, Balla István, Czunyi János, Sebestyén Sándor I., Kelemen Sándor, Lajtavári Géza, Biczó József, Molnár József, Menyhárt János, Marton József I., Borka István, Lakos Ferenc, Jakab Gyula, Farkas János, Bencze Lajos, Radnóczi Ferenc, Miklóssy György, Fonyó Henrik, Csetei Pál, Papp Géza I., Konyha András, Csizmadia Viktor, Lengyel János, Papp József II., Balázs János I., Kovács Szilveszter, Molnár Lajos III., Gyuris Ferenc, Cserhalmi Ferenc, Iski József, Kardos Sándor, Balla István, Juhász Barnabás, Doktor József, Bánysz István, Tóth Károly I., Altordai László, Erdei György, Maros Géza, Andó Balázs; a székesfehérvári II. kerületben: Harmati János, Tóth József III., Tarján Mihály, Varga József III., Kozma Gyula, Varga József II., Ösz Ferenc, Viola József, Fátrai István, Király László, Menyhárt József, Czuppon Béla, Serdült Imre, Panonhalmi János, Varga Ferenc I., Laki József, Bérczes János, Mohácsi Károly, Farkasdy Lajos, Somosi Gyula, Szabó Lajos, Benke Mihály, Tarkányi József, Gécz József, Morvai Ferenc, Horváth Imre II.; a szombathelyi III. kerületben: Sebestyén Vilmos, Kelemen Sándor, Darabos Ferenc, Sárszegi Pál, Kovács István III., Lelkes Kálmán, Szabó István VII., Perjés József, Deli Imre, Kovács Sándor IV., Hegedűs József, Tóth Lajos IV., Bárány László, Fodor István II., Szőke József, Szabó Géza, Csonka János II., Nemes József I., Tátrai Ferenc, Hajós József, Takács Péter, Sári Gábor, Kertész Vendel, Kalmár György, Horányi József, Huszár Gábor, Békefi István, Tamási János, Földesi György, Bencze János, Horváth József III., Németh János IV., Czeglédi Antal, Pávai András, Gaál János, Istenes Gyula, Vörös János I., Varga István III., Parrag Ferenc, Tóth Béla I., Bagoly Lajos, Horváth János III., Bánszegi Sándor, Szentpéteri Mihály, Passa János, Rózsahegy Mihály, Kovács Imre III.; a pécsi IV. kerületben: Varga Ferenc II., Kókai Mihály, Czako György, Vörös Lajos, Kalmár Márton, Suti János, Karádi Győző, Végvári Kálmán, Tiszavári József, Dobos Ferenc, Csordás István, Hernádi István, Pálos Árpád, Takács Ferenc IV., Fazekas József I., Kovács Lajos, Huszár Ferenc I., Pungor János, Farnos Lajos, Solymosi József, Dolmányos József, Somogyi Kálmán, Bolvári Mátyás, Kiss István II., Huszár Ferenc II., Várszegi Géza, Béres József, Laczkó Béla, Bánfalvi Ferenc, Gyimesi Sándor, Kertész Sándor, Bodnár Mihály I., Mohácsi Károly, Garamvölgyi István; a szegedi V. kerületben: Vass Mihály, S. Juhász László, Bódi Sándor, Kardos János, Szöllősi Mihály, Gál Imre, Békési Ferenc, Béres Lajos, Göbölös-Hideg József, Molnár Imre, B. Kovács István, Molnár János IV., Nagy Rébék Lajos, Varró Ferenc, Gazsó János, Erdős József, Mecsei Pál, Répás Gáspár, Dezső Béla, Ádám Mihály, Dajka Sándor, Tóth József II., Pereg István, Bézai Antal, Kovács Gyula, Mészáros László, Kurucz József, Negyesi Pál, Kiss János II., Szilágyi István II., Tátrai Gyula, V. Szabó Lajos, Szabados István, Kovács Károly, Orbán István, Kalácska János, Somos Antal, Lejko István, Tiszavári András, Gombos Sándor, Maszlavér Imre, Ónodi János, Osváth Imre, Samu László, Bartók Pál II., Vörös János, Dévényi Sándor, vitéz Balogh Zsigmond; a debreceni VI. kerületben: Hetey Lajos, Szabó Illés, Kisutczányi József, Száraz Gyula, Sasvári János, vitéz Bodnár Imre, Botlik Sándor, Fülöp Sándor II., Buda János, Tari János, T. Nagy Lőrinc, Gyimesi Lukács, Orosz Mihály, Aszalós Bálint, Németh László, Nagy János II., Kocsis Antal I., Erdei Imre I., Süli János, Kanfi-Horváth Lajos, Tóth Mihály I., Bognár István, Hetesi János, Pekár Imre, Romvári György, Asztalos Pál, Kiss János II.; a miskolci VII. kerületben: Bajnok László, Simon József, Halmi Jenő, vitéz Hegedűs József, Dudás József, Fodor István, Gál János, Fulajtár Lajos, Molnár Ferenc I., Nagy Sándor I., Németh Károly, Sallai József, Tóth Sándor, Balsai István, Juhász Benjámin, Szabó

János, Lajos Imre, Kuti Béla, Fövényesi Győző, Baráti József, Bóta Sándor, Bagi Mátyás, Csorba Miklós, Forgács István, Kósa Dániel, Tamasi János, Katona András I., Boros Sándor, Gál András, Kondorosi Ferenc, Nyitrai Sándor, Lázár Gáspár, Gyetvai Gyula, Bartók István, Nagy János I., Tékes Gyula, Lajos István, Mák Mihály, Bánvölgyi László, Csorba György; a kassai VIII. kerületben: Gyenes József, Pósa Pál, Kiss Géza, Kincses Sándor, Mozsár József, Ivádi János, Erdélyi Ferenc, Hársi János, Főrizs M. Árpád, Kozák József, Széphidai Mihály, Kiss Béla II., Kathi László, Czákó István, Cs. Nagy Sándor, K. Takács József, Pászti László, Bartók Ferenc, Kovács István VI., Ács Imre, Nagy Lajos I., Szűcs István V., Tóth István V., Dorogi János, Kelemen József I., Farkas Lajos I., Fekete Simon, Gyimesi István, Ványai Imre, Lehel Péter, Tóth János I., Nádasi János, Mező G. István, Koncz Gábor, Eszenyi Bertalan, Vas Lajos, Percesi Bertalan, Patkó János, Tóth Illés, Rácz István, Illés Mihály, Jászai Árpád, Matolcsi Mihály, Pásztor Imre, Lovas Imre, Dobrai Pál, Márton János, Asztalos András, Tóth József VI., Emődi Bálint, Kiss Imre I., Bathó Ferenc, Abonyi István, Antal László, Szabó Pál, Zengő Sándor, Sütő János II., Fekete Sándor, Szigetvölgyi József, Ménesi István, Szabó István III., Király Gábor, Szederhádi István, Bognár Lajos, Horváth Sándor II., Harmati Ferenc, Monostori János, Várhelyi Lajos, Czingel József, Kalotai Vince, Sipos Béla, Gál István, Hugai Boldizsár; a kolozsvári IX. kerületben: Komár József, Miklai István, Szűcs Vince, Vörös Gusztáv, Kardos József II., Koncz Béla, Horváth László I., Juhász István I., Tóth Károly I., Aranyosi Mihály, Tóth Lajos I., Foga Antal, Deák László, Kovács Máté-Lajos, Szilágyi János, Orczi Pál, Harmati Pál II., Békési István, Fodor István III., Váróczy István, Varga Márton, Patkó János I., Németh Mihály I., Takács József I., Tóth Jenő, Budinszki János, Kereszturi András, Végh Sándor, Borbély Sándor, Magyar Lajos, Horváth Kálmán I., Szentmártoni József, Enyedi János, Varga Péter, Székely Gyula, Gábori József, Horváth Lajos III., Pallagi József, Lévy Ferenc, Torkos Rezső, Rácz István I., Oláh János I., Kálmán Győző, Hegedűs Lajos I., Párkányi Lajos, Nagy Sándor I., Horváth János I., Bujáki Sándor, Várhalmi János, Sáriai Pál, Sáriai-Szabó Károly, Kiss Bertalan, Simon István III., Bihari Barnabás, Gyulafalvi Mihály, Sipos Ferenc, Józsa János, Lelkes József, Takács Antal, Vigh István, Kelemen Sándor, Bánfai Lajos, Santa István; a marosvásárhelyi X. kerületben: Molnár János II., Bősze József, Dunai Antal, Hetényi Henrik, Juhász Sándor, Simon Kálmán, Sütő Ferenc, Mézáros András, Somfalvi Imre, Darai Géza, Gál János II., Káplár József, Kispál István, Molnár Ferenc II., Némethy József I., Pintér Sándor II., Sándor Ferenc, Sisa János, Szarvas János, Uzsoki János, Lénárt Béla, Babos József II., Dorogi József, Gergely Ferenc, Horváth István IV., Juhász István, Kun László, Sárfi Géza, Seres Sándor, Tarjáni István, Almási István, Benkő József, Czibók Vince, Gondi Emil, Nagy Lajos II., Németh István, Simon János I., Fényesi János II., Németh Ferenc II., Tóth János III., Fodor József I., Kovács András I., Koroknai István, Kuti Domokos, Borda István, Németh Péter, Pataki István, Pető Mi-

hály, Tóth Zoltán, Vári József, Vecsei József, Csákvári György, Barta Béla, Boda Ferenc, Herczegh Ferenc, Kalmár János, Kerek János, Laczkó József, Mátraházi Pál, Mester József, Szilágyi Imre II., Vida-Szabó Antal, Ollári János, Bánhegyi János, Huszár Sándor II., Kovács Balázs, Kelemen Ferenc, Pál Sándor csendőrök.

Megbízatus. A budapesti I. kerületben: Nagy István VII. főtörzsrőrmester a szakaszzparancsnoki teendők ideiglenes ellátásával; a marosvásárhelyi X. kerületben: Kaszab Zsigmond alhadnagy a szakaszzparancsnoki teendők ellátásával megbízattak.

Kinevezés. A budapesti I. kerületben: Vasvári István. Nemes Jenő főtörzsrőrmester őrsparancsnokká, Harangozó Mihály, Szabó József II. v. törzsrőrmester, Erdei István. Biharszegi Elek törzsrőrmester ideiglenes őrsparancsnokká, a szegedi V. kerületben: Tar Antal főtörzsrőrmester ideiglenes őrsparancsnokká; a debreceni VI. kerületben: Nagy Sándor I., Sándor Lajos II., Jászai György, Erdélyi Antal, a kassai VIII. kerületben: Varga Sándor, Kathi Sándor, Csák Béla, Bolya János, Berényi Lajos főtörzsrőrmester őrsparancsnokká, Kiss József VI., Balaton Pál főtörzsrőrmester, Kovács Ferenc V., Kovács Lajos II., Illényi István, Sarkadi Antal, Tenke Imre v. törzsrőrmester alcsoportvezetővé; a kolozsvári IX. kerületben: Faragó Mátyás; a marosvásárhelyi X. kerületben: Nagy György I., Tóth Imre I., Barta Gábor, Hosszu János főtörzsrőrmester őrsparancsnokká, kinevezettek.

Véglegesítették: a budapesti I. kerületben: Vágvölgyi László, Kósa Árpád, Szalai Lajos, Boros Kálmán, Szűcs Ferenc, Fodor László, Molnár Pál, Bátorai István, Lukács Géza, Beke Sándor, Hajni József, Tanczos Mihály, Türi Ferenc, Nagy Ádám, Pap László, Nagy László, Szarka János I., Kovács István II., Berkó György, Komáromi János, Lakatos Pál, Rózsa-völgyi Ferenc, Hadi István, Hegyi János, Juhász Kálmán, Kispál József, Tóth Sándor II., Békési Ferenc, Veres János, Fekete Gyula, Dede Géza, Kiss József II., Németh József, Lukács József, Sztás Antal, Debreczeni Imre, Lajtós László, Zákány Lajos, Tóth István IV., Kutyik Mihály, Fekecs Sándor, Fehér Antal, Őri Sándor; a székesfehérvári II. kerületben: Kiss László, Réz László, Döme Ferenc, Sebestyén Bálint, Kerpel László, Bors György, Tolnai Péter; a pécsi IV. kerületben: Baka István, Lombvári Ferenc, Vida József, Burai Ferenc, Hósi István, Bognár János, Bors József II., Cseszkó János, Elter Lőrinc, Jávori Mihály, Kaszás Lajos, Rónavölgyi Imre, Molnár Lajos I., Homoki János, Gálósi Imre; a debreceni VI. kerületben: Kovács Gyula I., Magyar János, Veres János III., Ignáth Zsigmond, Gulyás Sándor, Csapó János, Katona Sándor; a miskolci VII. kerületben: Németh Tibor-Béla, Csik József, Farkas János I., Zilahy Sándor, Barta Sándor I., Hegyi János, Kovács János V., Kovács Flórián; a kassai VIII. kerületben: Mandzák Sándor, Márkus Gábor, Burján Tamás, Muszka József, Körösi István, Nagy Bálint, Juhász Balázs, Pék János, Nógrádi Sámuel, Puncsák Ferenc, Suller Miklós, Bodó Bertalan, Pelyvás Elek, Tóth Ferenc; a kolozsvári IX. kerületben

Használja a csendőr-levelezőlapokat!

Aruk minőségéért, olcsó áráért, stb., elismerő és köszönő levelet ne írjunk, mert egyes cégek az ilyen leveleket gyűjteményes nyomtatványba foglalva, üzleti reklámnak használják fel, már pedig a m. kir. csendőrség tagjai nem lehetnek reklámcsinálói semmiféle üzletnek!

Csak kifogástalan árut

vállaló cégek hirdethetnek lapunkban. Ehhez az is szükséges, hogyha olvasóinknak a vásárlások során bármelyik cég ellen kifogása merül fel, ez a mi tudomásunkra jusson. Kérjük tehát olvasóinkat, kifogásaikat közölniük velünk, hogy az érdekelt céget gyors kifogás esetén hirdetőnk sorából távolíthassuk.

Szücs Gyula, Varga János II., Nagy István II., Gulyás György, Hajdu Ambrus, Borsi Ferenc, Bognár János, Kovács Ferenc IX.; a marosvásárhelyi X. kerületben: Bezzeg Ferenc csendőröket az előírt próbaszolgálati idő letelte után.

Vitézzé avatás. A székesfehérvári II. kerület állományaiba tartozó Várfi István őrmestert a Kormányzó Úr Ó Főméltósága vitézzé avatta.

Házasságot kötöttek: dr. Borhy Emil százados Szombathy Izabella-Mária-ida úrhölgygel Budapesten, Perlaki Elemér főhadnagy Kotsis Gabriella-Mária úrhölgygel Szegeden, dr. Halmay György főhadnagy Jaczik Irma-Ilona úrhölgygel Ungváron; a budapesti I. kerületben: Molnár Miklós őrmester Moizer Erzsébettel Pilisszentivánon, Eszes Ferenc őrmester Tüttösi Juliannával Budapesten, Kis József őrmester Kancsár Margittal Kiskunhalason, Szekeres István őrmester Bozi Jolán-Annával Csepelen, Demjén Imre őrmester Vörös Saroltával Csabrendeken, Hortobágyi Béla törzsőrmester Kósa Annával Budapesten, Csáji Imre Gueth Irmával Egyházaskötecsényen, V. Benke József őrmester Havasi Margittal Gyömrőn, Cser Géza őrmester Füleki Irén-Ilonával Jászárokszálláson; a székesfehérvári II. kerületben: Takács Ferenc csendőr Kovács Juliannával Tarnócon; a szombathelyi III. kerületben: Horváth Mihály III. főtörzsőrmester Tóth Erzsébettel Nagygeresden; a pécsi IV. kerületben: Németh Miklós őrmester Somogyi Erzsébettel Kiszékelyen; a szegedi V. kerületben: Király Mihály őrmester Galyas Agnessel Hódmezővásárhelyen, Karakas István őrmester Kocsis Ilonával Kunszentmártonban, Németh János II. alhadnagy Virág Juliannával Kecskeméten, Papp László v. törzsőrmester Lengyel Jolánnal Soltvadkerten; a debreceni VI. kerületben: Rádi József őrmester Holló-Szabó Erzsébettel Kiskunfélegyházán, Kalydi Ferenc őrmester Boros Magdolnával Debrecenben, Thurzó László őrmester Bata Juliannával Hajdunánáson, Csaplár Ferenc törzsőrmester Juhász Ilonával Kunmadarason, Fülöp Sándor I. őrmester Körösi Juliannával Békésen; a miskolci VII. kerületben: Bakonyi István őrmester Fekete Juliannával Bujákon, Baranyi Péter őrmester Földi Ilonával Zagyvarónán; a kassai VIII. kerületben: Terjéki Marton őrmester Popelics Ilonával Zsdenyován, B. Nagy Kálmán őrmester Persely Erzsébettel Ordarmán, Rác János I. őrmester Kisvárdai Annával Szat-

márnémetiben, Török János csendőr Sándor Erzsébettel Kiszomborban, Joó Ferenc törzsőrmester Molnár Margittal Aroktón, Becskei János őrmester Molnár Erzsébettel Nagymányokon; a kolozsvári IX. kerületben: Mészáros Károly őrmester Paulinyi Erzsébettel Békéscsabán; a marosvásárhelyi X. kerületben: Szabó Béla II. csendőr Vajda-Molnár Irénnel Nagyabjomban, Hornyák István csendőr Cimer Ilonával Mátraverebélyen, Kalas István őrmester Németh Margittal Osgyán, Nádor Ferenc főtörzsőrmester Gráner Erzsébettel Tápiószentmártonban, Polcz Lajos őrmester Kolunban Ilonával Olaszteleken.

Született: dr. Bánsági Béla százados feleségének Miklós fia; a budapesti I. kerületben: Söptei Imre őrmester feleségének Erzsébet-Mária leánya, Monostori Mihály főtörzsőrmester feleségének Erika-Viktória leánya, Bertók János őrmester feleségének Erzsébet-Ilona leánya, Gyirkis István főtörzsőrmester feleségének Rózsa-Terézia leánya, Váradi György őrmester feleségének Margit-Anna leánya, Farkasfalvi Mihály főtörzsőrmester feleségének Katalin leánya, Biharszegi Elek törzsőrmester feleségének Erika leánya, Fehér Kálmán őrmester feleségének Mária-Sarolta leánya, Balogh Béla őrmester feleségének Béla fia, Vida Sándor törzsőrmester feleségének Sándor fia, Csabai József őrmester feleségének József-István fia, Kossuth Sándor v. törzsőrmester feleségének György-János fia, Kiss István III. őrmester feleségének Mária-Borbála leánya, Tiszavári Mihály őrmester feleségének Sándor-Mihály fia; a székesfehérvári II. kerületben: Gereci Sándor főtörzsőrmester feleségének Sándor fia, Pigai Ferenc törzsőrmester feleségének Ferenc-László fia, Takács Károly csendőr feleségének Károly-János fia, Papp János II. őrmester feleségének Mária-Erzsébet-Julianna leánya, Süttő Pál őrmester feleségének Pál fia, Chapó István őrmester feleségének István-György fia, Széles József I. őrmester feleségének Mária-Magdolna-Valéria leánya, Hosszu Péter őrmester feleségének Zsófia-Mária leánya; a szombathelyi III. kerületben: Buzás Kálmán főtörzsőrmester feleségének Erzsébet-Julianna leánya, Máté Sándor I. főtörzsőrmester feleségének Mária-Ilona leánya, Kara József törzsőrmester feleségének Eleonóra-Szeréna leánya, Tóth József IV. törzsőrmester feleségének Mártha-Mária leánya, Horváth Imre III. őrmester feleségének Mária-Erzsébet leánya, Berta Kálmán törzsőrmester feleségének

Brunnhuber

udvari és kamarai FÉNYKÉPÉSZ

BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 61. TELEFON: 134-178.

Művész kiáltó fényképek, tablóképek, aquarell, olajfestmények, levelezőlapok, igazolványképek, külső felvételek

Magyar gyártmány!

Cipők, csizmák, szijazatok, nyergek, tölténytáskák, pisztolytáskák fényesítésére és ápolására.

PAPIR, IROSZER

Csendőrségi nyomtatvány, EGYENRUHÁZATI FELSZERELÉS

szükségletünket szerezzük be

CSERFAI ISTVÁN-tól

BUDAPEST, VI., JÓKAI-UTCA 22. A nyugati p.u.-tól 2 perc.

Megbízható óskeresztény cég! • Pontos postai kiszolgálás.

A legjobb úri és

EGYENRUHÁK szabója

Kriston János

egyenruházati cikkek kereskedő
Budapest, VIII.,
Baross-tér 1. I. 8.
Telefon: 349-806
Postai szétküldés

Jó

Butort

Bertalanné

bútorszalonjából vásároljunk bizalommal.

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 52. I. 3. Telefon: 223-131.

Vidékre árajánlatot küldünk.

Lábápolás

csendőröknél

éleletszükséglet!

Mert csak egyszemélyes lábakkal végezhet: kifogástalanul szolgálhat! Hetenként 1-2-szer, lábvis után egy magyarázó nagyságú CSANDA félé PODEOL-tal masszírozunk jól be lábakunkat s a fáradt lábak azonnal felfrissülnek. A lábápolás, kellemetlen szag, égő érzés, pöffedés azonnal megszűnik, lábak üdök friss-ek lesznek és járása vége en könnyűvé válik minden gyógytárbán, drogériában kapható és a kassánál postán megrendelhető. Ár: 192 pengő

CSANDA GYÓGYSZERTÁR, NAGYVÁRAD
A nagyváradi Csendőrsiskola szállítója.

gének Katalin leánya, Simon József I. őrmester feleségének József fia; a pécsi IV. kerületben: Várnagy Lajos törzsrőrmester feleségének Zoltán-László fia, Takács István főtrőrmester feleségének István-Szilárd fia, Nagy József III. főtrőrmester feleségének Zsuzsanna leánya, Németh László III. őrmester feleségének László fia, Deli János őrmester feleségének Anna-Magdolna leánya; a szegedi V. kerületben: Kutasi Imre főtrőrmester feleségének Imre fia, Bakos Ferenc főtrőrmester feleségének Zoltán-Barna fia, Pozsgai János törzsrőrmester feleségének Éva-Erika leánya, Dávid Sándor törzsrőrmester feleségének Sándor-István fia, Varga Mihály II. őrmester feleségének Mihály fia, Király Sándor törzsrőrmester feleségének Csaba-István fia; a debreceni VI. kerületben: Benei Sándor v. törzsrőrmester feleségének Sándor-József fia, Karácsony Tamás főtrőrmester feleségének Tamás fia, Rádi Pál főtrőrmester feleségének Tibor fia, Mónus Pál főtrőrmester feleségének Sándor fia, Fekete Miklós főtrőrmester feleségének Éva leánya; a miskolci VII. kerületben: Kékesi Dániel őrmester feleségének Margit-Klára leánya, Halász István I. főtrőrmester feleségének Ilona-Mária leánya, Sebestyén Pál v. törzsrőrmester feleségének Mária-Katalin leánya, Madarász Kálmán főtrőrmester feleségének Kálmán-Árpád fia, Mártha Béla törzsrőrmester feleségének Béla-Ottó fia, Sáfrány József őrmester feleségének József fia; a kassai VIII. kerületben: B. Borai Mihály törzsrőrmester feleségének Valéria-Katalin leánya, Mátyás Ferenc főtrőrmester feleségének Ferenc-István fia, Barakonyi Ferenc őrmester feleségének Erzsébet leánya; a kolozsvári IX. kerületben: Rácz Miklós törzsrőrmester feleségének Miklós fia, Józsa János csendőr feleségének Teréz leánya; a marosvásárhelyi X. kerületben: Varga Domokos főtrőrmester feleségének Klára leánya, Onodi János I. főtrőrmester feleségének Ilona leánya, Bernáth Lajos törzsrőrmester feleségének Lajos-Sándor fia, Soós Ferenc főtrőrmester feleségének Lőránt fia, Boros István I. őrmester feleségének László-Bertalan fia, Sánta István őrmester feleségének Ibolya leánya, Horváth Antal főtrőrmester feleségének Aranka-Mária leánya.

Halálozás. Gyirkis István főtrőrmester Rózsa-Terézia leánya Budapesten, vitéz Együd József főtrőrmester felesége szül. Együd Margit Budapesten, Simon József I. őrmester József fia Várpalotán, meghaltak.

Lábizzadásnál használjon Molnár-féle Sudoránt
Bővebb leírás a Cs. L. ápr. 15-iki számában
A 31.100/1943. K. M. számú rend. alapján ára 2 P. 50 f.

POLGÁRI-, vagy KÖZÉPISKOLAI
magánvizsgákra jól bevált módszerrel,
vidéken lakókat is előkészíték.
Cím a Csendőrségi Lapok kiadóhivatalában.

BÁCSÉNYSZKI ALAPÍTVÁ: 1881.
„PRECISION“ óra és ékszerraktár
KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 15.
TELEFON: 37-59.

EREDETI

PUCH — STEYR-WAFFENRAD — WANDERER
KERÉKPÁROKAT,
EMERGÉ GUMIKAT, ALKATRÉSZEKET, FELSZERELÉSI CIKKEKET
RAKTÁRRÓL SZÁLLÍT

HERBSTER KÁROLY KERÉKPÁRNAGYKERESKEDÉS

BUDAPEST, VII., KÁROLY KIRÁLY-ÚT 9. — TELEFON: 42-33-44, 42-33-68

ALAPÍTVÁ: 1880

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól fogadunk el, hanem másoktól is, tizenöt hasábnál hosszabbat azonban csak előzetes megállapodással. — A közlemények fogalmazási átciszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot a papírlapnak csak egyik oldalára, félhasábosan és lehetőleg írógéppel kell írni. Olvashatatlan vagy névtelen kézirattal nem foglalkozunk. A kéziratok sorsáról ebben a rovatban küldünk üzenetet. Vissza csak akkor küldjük a kéziratot, ha a szerző megcímzett és bélyeggel ellátott borítékot mellékel hozzá. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közléséhez — a szokásos tiszteletdíj ellenében — hozzájárul.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra fenntartjuk tulajdonjogunkat, beleegyezésünk nélkül tehát sem másutt közölni, sem utánnyomtatni nem szabad őket.

Közlemények különnyomatát a nyomda a szerződésben megállapított árszabás szerint készíti el.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetekben válaszolunk, jelige alatt. Jeligéül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy ötjegyű számot választani. Aki jeligét nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

EPEKŐBETEGEK próbálják ki a rég bevált „SPECOLITH“ 2 epekő-teát.

Egy doboz 10 napi adag ára: ... P 3:80 + 0:05
Megrendelhető a készítőnél:

ÁRENDÁSSY LÁSZLÓ „Flóra“ gyógyszertára,
Pestszentlőrinc, Üllői-út 175. Telefon: 342-340.

Fényképező cikkek
Rádió készülékek

Székesfehérvár, Nagy Sándor-u. 5.
Vidéki érdeklődésnél válaszbélyeget kérek

RÖHLICH-nél

Levélben akkor sem válaszolunk, ha a beküldő bélyeg-mellékelt.

Kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lexikon” rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Hozzáunk intézett leveleket nem terelünk szolgálati útra, tartalmukról s beküldői kilétéről senkinek sem adunk fölvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési díj a nyugállományú csendőrtisztek, valamint a honvédség, a rendőrség, a bíróságok, az igazságügyi és a közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő, nyugállományú csendőrlégénység részére pedig évi 8 pengő. A legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrlégénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengős részletekben is fizetheti.

Az előfizetési díjat a „Csendőrségi Lapok” 25.342. számú postatakarékpénztári csekk számlájára kell befizetni.

Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni. Címváltozás bejelentésénél a nevet, rendfokozatot, a régi és az új címet pontosan és jól olvashatóan kell megírni.

D. K., cső. és T. A., prb. cső., Pacsa. Minden számunkban közzétesszük, hogy a Szut. és Prb. csendőrök tan-könyve elfogyott, egyelőre nem kapható.

Sz. Gy. A kérdezett valószínűleg azonos csicseri Orosz György ny. ezredessel, akinek címe: Budapest, VIII., József-körút 84. sz.

P. F. törm., Várpalota. A kérdezett ny. áll. alezredes. Címe: Budapest, II., Tapolcsányi-út 1.

P. M., örm., Komádi. Polgári személyeknek a lap nem küldhető.

K. L. csendőr Ujvidék. 5/1. nyom. aloszt. Jelgéje nem megfelelő. A kérdezett most is Tatán van.

55.555. 1. Mai számunkban „1909” jelige alatt ugyanerre a kérdésre válaszoltunk. 2. A Szut. 508. pontja értelmében a körözés folytán elfogott vagy elővezetett katonai egyéneket írásbeli jelentéssel kell átadni (L. még a Szut. 461. p. 2. bek.-t is), a saját kezdeményezésből elfogottakról azonban tényvázlatot kell szerkeszteni. Olyan rendelet nem jelent meg, amely ilyen esetekben a tényvázlat szerkesztését megszüntette volna. 3. Más szabályok érvényesek arra az esetre, ha gyermek — és megint mások, ha fiatalok — követ el büntetendő cselekményt. A gyermek ellen a törvény értelmében sem vád nem emelhető, sem bűnvádi eljárás (ideértve a nyomozást is) nem indítható (Szut. 503. p. 2. bek.), ez azonban nem jelenti azt, hogy a csendőr a gyermek által elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban semmiféle ténykedésre nincs kötelezve. A Szut. 504. pontja alapján a csendőr ilyen esetben alakszerű nyomozás nélkül megállapítja a szükséges adatokat s a gyermeket a házi fegyelemre jogosított személynek adja át megfenyítés végett s ha eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve vagy züllésnek indult, a közigazgatási hatóságnak és — ha helyben van — a fiatalok bíróságának is jelentést tesz. Mivel a gyermek ellen nyomozást kezdeni nem lehet, eleve tárgyaltalan az a kérdés, hogy ilyenkor a nyomozáshoz kell-e előzetes engedélyt kérni vagy sem. A fiatalok által elkövetett büntetendő cselekményeknél a Szut. — néhány korlátozó intézkedést leszámítva — általában teljes nyomozási szabadságot biztosít, de a fiataloknál, sőt — a magyar főudvarnagyi bíróság hatósága alá tartozó, továbbá a területenkivüliséget és a mentelmi jogot élvező személyeket kivéve — a teljeskörűknél sincs a nyomozás megindítása előzetes engedélyhez kötve. 4. A kérdés a levélben leírt formában érthetetlen. Piacokon a vásárláshoz nem kell engedély, csak pénz. Ha ehhez is engedély kellene, a házi-asszonyoknak igen megnehezednék a dolga. 5. A csendőrség szolgálati lovai részére vásárolt lőtápot a beszolgáltatásra előírt mennyiségbe ezidő szerint nem lehet beszámítani, azt tehát a Gazdakönyvbe bevezetni nem szabad.

Horthy Miklós élete:

Herczeg, Harsányi Zsolt stb. 600 oldal, képekkel . P 34.—

Legújabb lexikon:

20.000 kérdésre válaszol. A tudás ábc-je P 28.—
Megrendelhetők: „FARKAS” könyvkiadó és könyvterjesztő váll.-nál, Budapest, VI., Dessoeffy-u. 40. Postai szétküldés!

Egyenruházat HOKSÁRI

KELETI P.-U.-NÁL BAROSS TÉR 4
NYUGATI P.-U.-NÁL TERÉZ-KÖRÚT 60

Katonai rendjelek — Jelvények — Sportérmek
Szalagok — miniatűrök — Javítások

MORZSÁNYI cégnél

Budapest, IV., Váci-u. 36. Tel.: 182-217.

Alapítási év 1870.

A csendőrség kedvelt bevásárló helye.

OSZTÁLYSORSJEGYET

TÖRÖK BANKHÁZNÁL

BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3. SZÁM.

v á s á r o l u n k .

Osztályparancsnokság, Kassa. A 104.960/eln. 10—1935. számú H. M. körrendelet közlönyben nem jelent meg. Kivonatos másolatát az osztályparancsnokság címére postára adtuk.

Toborzott. A kérdéses szolgálati idő beszámítását szolgálati úton a honvédelmi miniszter úrtól (20. osztály) kell kérnie.

Varga I. és Járás csendőrök, Salgótarján. Többször üzentük már, hogy a Próbacsendőrök tankönyve kifogyott. Ha ismét kapható lesz, hírt adunk róla.

v. G. E., Batonya. Budapest, II., Margit-körút 5/b.

Szeged, M. Gy. A csendőr csapattisztai állományba való felvételre csak egyetemi végzettséggel lehet pályázni. A közeljövőben megint lesz felvétel, a pályázati hirdetményt mai számunkban olvashatja. Külön „mótoros csendőrtisztai állomány” nincsen, mert a tisztképzés egységes, de a véglegesítés után bizonyos idő múlva az, aki hajlamot és kedvet érez hozzá, kérheti valamelyik közlekedési alakulathoz a beosztását. Az azután a mindenkor szolgálati viszonyoktól függ, hogy az ilyen kérelem teljesíthető-e, vagy sem.

Önzök. A vidéki, de különösen falusi távbeszélő állomások általában az úgynevezett helyitelepes („LB” = local batterie) áramtáplálással működnek, ami azzal jár, hogy a hívó és beszélő áram részére is ugyanaz a vezeték szolgál. Az ilyen rendszerű távbeszélő hálózathoz a központ kezelését minden felesleges csengőjelzés zavarja, mert a csengés is a beszélőáramkörön át jut el hozzá. Fontos közérdek fűződik tehát ahhoz, hogy a távbeszélőt igénybevevő értsen a készülék kezeléséhez és hívásnál, valamint a beszélgetés befejezésénél betartsa a szabályokat. Elsősorban a csendőrnek kell ezen a téren is jó példát mutatnia. A készülék kezelési utasítása minden telefonkönyvben megtalálható. Ha ahhoz tartják magukat, elejét veszik az ilyen nem kívánatos surlódásoknak.

Igazságot. Minden azon fordul meg, hogy a nők zsír-ellátás szempontjából önellátottaknak számítanak-e, vagy sem. Ha sertést nem hizlalnak, semmi okuk nincs arra, hogy a termésre bármilyen arányban is igényt támasszanak. Ha viszont a nők is, az őrs is hizlal, a szükséges takarmányt a központi ellátás útján így is, úgy is biztosíthatják olyan mennyiségben, amely a betakarított termésen felül még hiányként mutatkozik. A kérdésben egyébként a Cs. 20. Határozványok 53. pontjában foglaltak figyelembevételével a szárnyparancsnok hivatott dönteni.

Alsóhegy. Helytelenül jár el az a csendőr, aki a gyalogtiszti kardot magáncégeknél próbálja beszerezni, egyrészt mert áruhiány miatt vagy egyáltalán nem, vagy csak igen késve kaphatja meg, másrészt, ha nem teljesen szabályos kardot kap, nem viselheti, de legfőképpen azért, mert csak azt a kardot szabad viselnie, amit az anyagraktár utal ki. (L. az 1936. évi 12. sz. Cs. K.-ben közzétett 129.221/VI—h. 1936. sz. B. M. körrendelet utolsó bekezdését. Egyedüli helyes eljárás az, ha a kardot a gazdasági hivatal útján előírással igényli az anyagraktártól.

Forrásfalva. Ilyen nevű közjegyző nincs Budapesten. A Tiszti Címárban a vidékiek között sem szerepel.

Ajánckő. 1. Megpróbálhatja, de nem hisszük, hogy ilyen alapon megkapja, mert a Tűzkereszt alapszabályának vonatkozó része csak azok számára biztosít igényjogosultságot, akik a szorosabb értelemben vett hadműveletek következtében szereztek maradandó betegséget. A jogosultság igazolásának módját megtalálja a Tűzkereszt alapszabályainak végrehajtási utasításában. Egyébként olvassa el f. évi február 15-i számunk 126. oldalán „Kaloča” jelű üzenetünket. 2. Kérjen szolgálati úton a H. M. úrtól (20. osztály) korengedélyt, ez az egyedüli lehetőség. Parancsnokának igaza volt, mikor a levelében leírt körülményekre figyelmeztette. Lehet, hogy éppen annál a gazdasági hivatalnál, amelyre Ön hivatkozott, nincs olyan sok munka, mint a jelenlegi beosztásában, de ez a többi gh-kra nem mértékadó.

CIPŐ, CSIZMA és
mindennemű bőrkészít-
mény ápolására, fényesi-
tésére a kiváló

Készíti **KNAUSZ FERENC**
vegyipari üzeme,
Budapest, III., Bécsi-út 137.

PUTORT kiváló minőségben ked-
vező fizetési feltételekkel
vásároljunk
BREZNICKY BERTALAN MÓSZTALOS
BÚTORÜZLETEBEN
KASSA, KOSSUTH LAJOS-Ú. 5.

Egyenruházati és felszerelési szaküzlet.
Csendőrségi nyomtatványok. Pontos postal kiszolgálás.

KOVÁCS JÁNOS
DEBRECEN, Halvan-u. 2.

MEGBIZHATÓ KÉNYELMES ELŐNYÖS
„TAKARÉKOSSÁG”
R.-T. DEBRECEN

BEVÁSÁRLÁSI RENDSZERE
12: üzletben nyújt vásárlási lehetőséget,
1 helyen jelentéssel kötelezettséget, a
havonta megújuló továbbvásárlás jogával

FELVILÁGOSÍTÁST, VÁSÁRLÁSI
ÚTALVÁNYOKAT KÉSZÍTÉSGEL
NYUJT A KÖZPONTI IRODA DEBRECEN, DEÁK FERENC-UTCA 9.

A legmakacsabb láb és hónalj
izzadást meggyógyítja, a bőrt
nem szárítja, sebmessé teszi. Bőrke-
ményedést és tyukszemét megpuhítja,
fájdalmat megszünteti.

Kapható: Gyógyszertárakban és drogé-
riákban.

Főlerakat: Bp. Rökk Szilárd-u. 20
Telefon: 135-414.

ZONGORÁK
Pianinók
vétele, eladása, csere
Részletre is.
REISSMANN IMRÉNÉ
Budapest, Rákóczi-út 55. szám.
TELEFON: 137-998 • KRESZTÉNY CÉG

Ma magyar gyártmányú

THEBRIS

MASOLO IRONT
HASZNÁLJUK

GYÁRTJA

SCHULER JÓZSEF RT., BUDAPEST

Ny. cső. főtörm. A kegydíjra igény nincsen, azt csak kérni lehet. A kérvényt a Kormányzó Úr Ö Főméltóságához címezve a Katonai Irodánál kell benyújtani s csatolni kell az 1930. évi 8. sz. Cs. K.-ben közzétett 71.726/VI—b. 1930. sz. körrendelet 5. bekezdésében felsorolt okmányokat. Ezek felsorolására nincs helyünk, de a rendeletet megtekintheti az ottani csendőrsőrn.

Győzelem. A 130.950/VI—b. 1936. számú körrendelet értelmében az alhadnagyi vizsgára berendelték a távol töltött időre a rendfokozatukhoz mért egyszeres vezénylési pótdíjat számolhattak el. A szakasziparancsnoki tanfolyam alatt azonban pótdíjat nem kaphattak. Vezénylési pótdíjat csak az oda- és visszautazásuk idejére számolhattak fel.

K. J. őrm., Tábori posta: K. 558. Az élelmezési pénzáltalány nem egyéb, mint a természetbeni élelmezés ellenértéke. Mivel ott természetben kapják az élelmezést, pénzáltalányra nincs igényük. Ha mégis kifizetik, szabálytalanul járnak el.

D. 12. A Tűzkeresztet az alapszabályok 1/c. pontja alapján megkaphatja. Kérje szolgálati úton volt csapatparancsnokságtól.

K. M., ny. rendőrfőtörm., Losonc A volt cs. és kir. 32. vadászszázalaj irattárát a miskolci vármegyei katonai parancsnokságnál őrzik, onnan kérje a szükséges igazolást.

Szeresd a szülőt. Az 1941. évi 23. számunk 791. oldalán „Cservenka” jelű üzenetünkben részletesen közöltük az az édesanyja után engedélyezhető családi pótlék kérelmezésének módját. Ott a kérvényhez szükséges igazolásokról is tájékoztatást talált.

1909. A Szut. 204. pontja előírja ugyan a közbiztonsági szolgálatot teljesítő járőrök fegyverzetét, de az egyes fegyverek viselési módját már nem említi. Egyedüli kivétel a lovasjárőr fegyverzetének felsorolásánál a kard, melynél kiemeli a viselési módot, de ennek messzebbmenő jelentősége nincsen. Természetes, hogy a szuronyt lovon teljesített szolgálatnál a kialakult gyakorlat szerint — vagyis az erre a célra rendszeresített összekötő szíjacska felhasználásával a kardhüvelyhez hozzácsatolva, tehát a nyeregbe málházva kell viselni.

BERECZKY ZOLTÁN

egyenruha és úri szabósága,

KOLOZSVÁR, Wesselényi Miklós-u. 29.

C S E N D Ő R S É G I
SORSJEGYET

Kalotay Árpád
sorsjegyzáradó irodában
Bpest, VIII., József-kt 26
vásárolja.

MAGYAR PAPIR ÉS ÍRÓSZERSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT

SCHULER ISTVÁN ÉS FIAI

BUDAPEST, V., SZALAY-UTCA 3. SZÁM.

TELEFON: 12-43-08 ÉS 12-96-76.

Tornaleleszi őrs. Ugyanez a mi véleményünk is. Jelentések az ügyet a szárnyparancsnokságnak, az majd elintézi a lőterparancsnoksággal. A Szut. kiegészítésére nincsen szükség, mert az ilyen helyi jellegű kérdések szabályozása nem tartozik az utasítás tárgykörébe.

T. M., Budapest. Tiszteletes kényérkereset nem lehet akadály a nősülési engedély megadásának. A kérvény beadása után nem kell otthagynia az állását s a kivizsgálás időpontjában is végezheti dolgát a munkahelyén, a kivizsgáló ott ügyis felkeresi. Természetesen csak a körülmények részletes ismeretében lehet határozottan elbírálni hogy az az állás csendőrményasszonyhoz illő-e vagy sem. Ha a vőlegényének illetményein felül magánvagyonra nincsen, házasságkötésük csak akkor engedélyezhető, ha az Ön valamelyik hozzátartozója legalább havi 15 pengő támogatást biztosít. A mostani keresete ugyanis nem tekinthető olyan jövedelemnek, amely a csendőrlégénység nősülési szabályzatához az 1937. évi 1. sz. Cs. K.-el kiadott 1. sz. Függelék 5. §. f. alpontjában előírt feltételeknek megfelel.

Győzünk. Mondja meg a lánynak: közölje szakítás szándékát a vőlegényével, hogy az a nősülési kérvényt vonja vissza. Ez reá tartozik és nem Önre. Elég helytelenül járt el, ha már írt az érdekeltnek ebben az ügyben. A harc, amit olyan előszeretettel hangoztat, szembehelyezkedést jelent, ez pedig éppen ellentéte a mindenkor kötelező bajtársiasságnak. Ha bajtársa hibázott volna is, ez még nem jogosítja fel Önt arra, hogy hasonlóképpen vagy még nála is helytelenebbül cselekedjék. A vőlegény egyébként nem kényszerítheti a leányt házasságkötésre, ha az erre nem hajlandó.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

BENEDEK MIHÁLY alezredes.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Felöl: Győry Aladár igazgató.

MINERVA

IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET R. T., KOLOZSVÁR
Igazgatóság és fiarok: Brassai u. 7. Telefon-sám: 18-87 Könyv- és papírkereskedés: Mátyás király-ter 8. Telefon-sám: 15-98.
AZ ERDÉLYI MAGYAR EGYHÁZAK KÖNYVKIADÓ- ÉS NYOMDAVÁLLATA
Könyvnyomda Könyv és papírkereskedés. Könyvki dovalia at. Könyvkötészet
Cinkográfia. Borítékgyár. Domboré mae gyártás. Üzletkönyvgyár
Vonatkozó-em. Lapkiadóvállalat. Bélyegzőkészítés
Eredeti festmények, metszetek, művészeti reprodukciók

Csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek nagyraktára:

PALLADIS
R.T.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM.

Távbeszélő: 120-013. (A Hősök-tere közelében)

Csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek szállítója:

VITÉZEK

Termelő-, Beszerző- és Értékesítő SZÖVETKEZETE

papírosztálya

Budapest, XII., Bernáth Géza-utca 14. szám

(A csendőrlaktanya közelében.)

ÓRÁT arany-ezüst **ÉKSZERT** vásároljunk
BUOCCZ VILMOS órá- és ékszerésznél
KASSA, Fő-utca 17. Szakszerű
 javítások
 Vesszek aranyat, ezüstöt, drágakövet legmagasabb napi áron

Egyenruházati felszerelési cikkeket esztétik
KAZAI JÓZSEF cégnél
 vásároljunk
 A m. kir. csendőrség szerződéses szállítója. Polgári és katonai szabóság
MISKOLC, Szemere-u. 4.

KERÉKPÁRT, alkatrészeket, vásároljunk
 rádiót, **VARRÓGÉPET** **KISS BÉLANÉ**
 műszaki kereskedésében.
 A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek. **NAGYVÁRAD,**
 Kossuth L.-u. 3.

Pontos **ÓRÁT**, arany, ezüst **ÉKSZERT**
 Ajándéktárgyakat bízalommal vásárolhatunk

GYENGE ISTVÁN

szakképzett órá- és ékszerésznél,
NAGYVÁRAD, Rákóczi-díj 19. • Szakszerű ékszerjavítások. • A m. kir. Csendőrség szállítója.

Mi csendőrségi nyomtatványokat, könyv, papírt, töltőtollat

SIMON ISTVÁN

CÉGNEL VÁSÁROLUNK.
NAGYVÁRAD, Bémer-tér 3. Telefon: 26-43.

EGYENRUHA

Polgári szabóság, felszerelési cikkek

Gergely Béla

NAGYVÁRAD, Mezey Mihály-utca 1.
 A m. kir. csendőrség Bihar és Szatmár megyei osztályának szerződött szabója
 Megbízható, pontos kiszolgálás.

PONTOS szolgálathoz
 pontos **ÓRÁT** Arany,
 ezüst ékszer Ml

Optika, fotocikkek.

Székesfehérvár

Zita királyné-út 2. sz.

Gede Lajos

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL
 VÁSÁROLUNK

ZALKA LAJOS

EGYENRUHÁZAT
FELSZERELÉSI CIKKEK
URI SZABÓSÁG

SZÉKESFEHÉRVÁR, Nádor-u. 34.

A magy. kir. csendőrség szerződéses szállítója. • A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek

Szíves figyelembe!

Egyenruházat, felszerelési cikkek
 megbízható minőségben

SZABÓ LÁSZLÓ cégnél

BUDAPEST, IX., MESTER-UTCA 38.

Pontos postai kiszolgálás. Az Önállósítási Alapból létesült cég.

HUSZÁR PENGÉ

VILÁGHÍRŰ

WAFFENRAD
STEYR WAFFENRAD

WANDERER

Márkás kerékpárok!

Csendőrök részére kb. 500 vidéki
 viszonteladónál beszerezhető.

Forduljon bizalommal vidéki
 képviselőinkhez, ahol nemcsak
 gondos kiszolgálásban lesz része,
 hanem kerékpárját szakszerűen
 is kezelik.